Влада — Радам!

Голос України

Газета Верховної Ради України ◆ № 96 (346) ◆ Вівторок, 26 травня 1992 року ◆ Ціна 2 крб.

«Свята Тарасова гора не дасть нам стати на коліна»

Як і 131 рік тому в Каневі, в древньому 800-літньому Успенському соборі «на Симона задзвонили дзвони, стали править Тарасу похорони».

Після довгих десятиліть заборони й забуття вдруге на землі, яка прийняла серце свого пророка, вшанували річницю його перепоховання-повернення з чужини «на Вкраїну милу».

...У тихій задумливій печалі завмерла Чернеча гора. Лиш неголосний спів бандуристів та щебіт, а може, плач солов'їв порушують її спокій. До Тарасової могили йдуть люди, кладуть квіти, вдивляються з вишини «на Дніпро і кручі». Ще рік тому, в 130-у річницю останнього шляху Кобзаря, тут кипіли гнів і непримиренність. Немов у герці, зійшлися дві партії, два прапори, дві церкви. Здавалося, примирення не буде ніколи. І ось вперше після поетової смерті свята Тарасова гора приймала вільних людей — громадян вільної незалежної України. На поклін до великого сина українського народу прибули Голова Верховної Ради України І. Плющ, представники Черкаської обласної Ради, державної адміністрації на чолі з Представником Президента Костянтином Ястребом, лауреати Шевченківської премії, митці. Зі Стрітівки, з кобзарської школи, приїхали вклонитися й заспівати думи Василь і Антоніна Литвини з кобзарятами. Зустрілися на святій горі й представники трьох церков: Української православної, Української автокефальної, греко-католицької. Вони разом відправили панахиду біля пам'ятника Шевченку, а також на місці, де спалахнув факелом протестуючий проти неволі України Олекса Гірник.

(Закінчення на 2-й стор.).

Фото Олександра МАЛАХОВСЬКОГО.

Нота МЗС України

Міністерство закордонних справ України надіслало ноту Міністерству закордонних справ Російської Федерації у зв'язку з прийнятою 21 травня 1992 року постановою Верховної Ради Російської Федерації «Про правову оцінку рішень найвищих органів державної влади РРФСР щодо зміни статусу Криму, прийнятих у 1954 році».

Прийняття Верховною Радою Російської Федерації згаданої постанови, відзначається в ноті, розцінюється Україною як крок, який іде врозріз з нормами та принципами сучасного міжнародного права і таїть у собі небезпечні й непередбачувані наслідки. Він спрямований на підрив таких основоположних принципів Хельсінкського заключного акта, як принципи територіальної цілісності держав і непорушності кордонів.

Одностороння спроба законодавчим шляхом взяти під сумнів правомірність існуючих кордонів між двома суверенними державами — членами ООН і учасниками Наради з питань безпеки та співробітництва в Європі і відмова від взятих на себе зобов'язань, у тому числі за Договором між УРСР і РРФСР від 19 листопада 1990 року і Угодою про створення Співдружності незалежних держав від 8 грудня 1991 року, може призвести до порушення стабільності на континенті.

Міністерство закордонних справ України звернуло увагу МЗС Росії на ту безперечну обставину, що питання про передачу Кримської області із складу РРФСР до складу УРСР було вирішено відповідно до чинного на той момент законодавства, у тому числі конституції СРСР, РРФСР і УРСР.

Міністерство закордонних справ України заявило, що Україна не має ніяких територіальних претензій до інших держав і одночасно відкидає будь-які територіальні претензії до себе. Україна визнана державами світу, в тому числі й Російською Федерацією, в рамках існуючих кордонів, які включають і територію Криму. Відповідно, питання про статус Криму є внутрішньою справою України і не може бути предметом переговорів з будь-якою іншою державою.

Цитата дня

Тієї Співдружності, яку ми хотіли створити, не існує. Ми зустрічаємося, підписуємо якісь документи, але вони не діють. Бо немає координаційних органів, немає єдиної законодавчої бази, немає санкцій за невиконання прийнятих документів. Тому зустрічі голів держав СНД нагадують клуб президентів.

(З виступу Президента Казахстану Н. НАЗАРБАЄВА у штаб-квартирі ООН).

ПРЕЗИДЕНТ—НА БУДІВЕЛЬНИХ МАЙДАНЧИКАХ

Учора Президент України Л. Кравчук побував на будівництві республіканського телекомплексу. Він оглянув майданчик, де споруджується новий телецентр, зустрівся з будівельниками, керівниками міністерств і відомств.

Знайомлячись з проблемами новобудови, Леонід Макарович висловив побажання про її скоріше завершення.

Після цього Президент відвідав середню школу, де ведеться прибудова до основного корпусу.

...А ДІВЧАТА ПІДТРИМАЛИ

Нещодавно ми з радістю повідомляли про успішний виступ на чемпіонаті Європи з гімнастики чоловічої команди України і абсолютну перемогу луганчанина Ігоря Коробчинського. Не залишилися в боргу й українські дівчата. На чемпіонаті Європи серед жінок, що проходив у французькому місті Нант, абсолютну перемогу здобула одеситка Тетяна Гуцу. Вітаємо чемпіонку!

У наступному випуску

ПРО «ОСЛЕПЛЕНИЕ» ВІЦЕ-ПРЕЗИДЕНТА.

З приводу статті О. Руцького в «Российской газете».

«Свята Тарасова гора не дасть нам стати на коліна»

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

По прибутті до Канева І. Плющ відвідав Будинок ветеранів, де зустрівся з громадськістю, керівниками області, району і міста. Відповідаючи на численні запитання присутніх, Іван Степанович розповів про роботу парламенту, про труднощі і проблеми, які стоять на шляху розбудови Української держави.

«Багато нині точиться суперечок, — сказав він, — щодо входження України в СНД. «Ліві» вимагають негайно порвати зі Співдружністю, «праві» — зміцнювати її і перетворити в державу. Вважаю, не мають рації ні ті, ні інші. Наша Україна — це ніби дитя, котре знаходиться в череві матері і зв'язане пуповиною з іншими державами. Негайно перерізати її — воно загине, довго зволікати — теж. Отже, тут потрібна золота середина».

Линуть сумні дзвони Успенського собору. Канівці й гості міста поспішають до святого місця, де востаннє відспівували прах Тараса Григоровича. Розпочинається траурний мітинг, в якому взяли участь зарубіжні гості, керівники міста і області, поети, шевченкознавці. Вони говорять про всесвітнє значення творчості Великого Кобзаря, про те, що нині, як ніколи, нам потрібні слово Шевченка, його огненний незламний дух.

У мітингу взяв участь Голова Верховної Ради України І. Плющ, до якого і звернувся з короткою вітальною промовою отець Георгій — протоієрей Успенського собору. Маленькі воскові свічки в руках людей запалені від того благовісного вогника Шевченкової свічі із його знаменитого автопортрета. В це пристрасно хочеться вірити.

Опісля панахиди розпочинається Хресний похід останнім шляхом Кобзаря — від Успенського собору до Чернечої гори.

Організатори урочистостей побоювалися, що гроза, яка не вщухала й на хвилину з самого ранку, перешкодить походу, але буквально з перших кроків по скорботному святому шляху розвіялися похмурі хмари, благовістом спалахнуло сонце. Процесія з кожним кроком розросталася, розлившись біля підніжжя Чернечої барвистим людським морем.

На мітингу виступив І. Плющ:

— Не з порожніми руками прийшли ми сьогодні до тебе, Тарасе, — говорить він. — Ми заклали підвалини і приступили до спорудження стін незалежної демократичної держави — України, про яку ти мріяв. Ми не хочемо подачок у вигляді гуманітарної допомоги від своїх сусідів, ми кличемо їх до взаємовигідної співпраці, до миру, до злагоди. Ми не зазіхаємо на чужі території, але власні кордони, власна армія, національна валюта стануть гарантом нашого щасливого майбутнього.

На мітингу виступили також народний депутат України, поет Іван Драч, громадський діяч, поет Борис Олійник.

Під час концерту-реквієму біля підніжжя Тарасової гори на І. Плюща чекала несподіванка. Після покладення квітів до могили Кобзаря до нього підійшли наречені-канівці Оксана Пономаренко і Олександр Сорокін і, за народним звичаєм тричі доземно поклонившись, від імені своїх батьків та від себе запросили на весілля. Розчулений Голова Верховної Ради, поєднавши руки молодих у своїй руці, тепло і щиро поздоровив їх зі шлюбом і побажав, щоб їхня молода сім'я була щасливою і працею своєю зміцнювала молоду Українську державу.

Більше години з великою зацікавленістю ознайомлювався І. Плющ з експозицією музею Т. Шевченка, з першим народним музеєм-світлицею Кобзаря, цікавився ходом реставрації музею згідно з проектом його зодчого художника Василя Кричевського і зробив запис у Книзі для почесних гостей.

Відвідав Голова Верховної Ради також виставку молодої самобутньої черкаської художниці Тамари Гордової, яка називається «Один рік кохання». На згадку про цю зустріч Т. Гордова подарувала йому чудову писанку — на щастя і долю.

Побував І. Плющ у містечку майстрів прикладного мистецтва, де вирував ярмарок, на концерті колективів художньої самодіяльності під назвою «Вінок Кобзаря».

Лідія ТИТАРЕНКО,
Наталія ДЗЮБЕНКО,
спеціальні кореспонденти «Голосу України».
Черкаси.

СВЯТО НАШОЇ СОБОРНОСТІ

Цей край, чарівну Чернігівщину, поетичний куточок Полісся любив Шевченко...

Пишемо і хвилюємось. І не відаємо чому. Гіркі муки совісті, мабуть, мучають усіх нас — від найстарших, увінчаних всілякими регаліями, до наймолодших, зелених. Що мирились, коли пігмеї різних мастей на наших очах покривали глянцем цього велета духу народного, припасовували його під свої ідеологічні потреби, а ми покірно ворушили губами: «Моголи, моголи». І коли нас — чи то в школі, чи то у вузі — запопадливі ревнителі декларованого інтернаціоналізму застерігали: ви ж там, боронь Боже, 22-го біля пам'ятника на «збіговисько націоналістів» не з'являйтесь... І чемні конформісти слухняно виконували примхи політичних наставників. Краще спокій, ніж потрапити до списку тих, у цивільному...

Хвилюємось і тому, щоб не покласти цими рядками новий разок у черговий глянець.

І радіємо. Відверто радіємо разом з усіма тими тисячами поліщуків, котрі взяли участь у Шевченківському святі. У нас багато негараздів. У нас — куди не кинь — всього не вистачає. Але ми вільні. Ми починаємо по-справжньому освоювати власний дім, осмислювати себе в ньому.

Звертаючись до учасників і гостей свята, Президент України Леонід Кравчук, зокрема, наголосив, що народ, який виростив такого ген

(Продовження на 9-й стор.).

І ВСЕ В ОДИН ДЕНЬ!

Як уже повідомляла наша газета, вчора до Києва з одноденним офіційним візитом прибув Прем'єр-міністр Чеської і Словацької Федеративної Республіки М. Чалфа. Першим пунктом програми його перебування була зустріч з Президентом України Л. Кравчуком.

На початку розмови Л. Кравчук привітав високого гостя і висловив сподівання, що його візит стане важливим кроком до розвитку ширших і глибших відносин між двома країнами. Президент України зазначив, що вже існує низка двосторонніх угод про співробітництво між урядами України та ЧСФР, але сьогодні є потреба зафіксувати зв'язки між двома державами в грунтовнішому політичному документі, що зумовлено новою політико-економічною ситуацією. Напевне, навколо цих питань і велися переговори, які проходили за закритими дверима.

Після цього М. Чалфа зустрівся із своїм українським колегою В. Фокіним. Прем'єр-міністри провели бесіду віч-на-віч, а потім — переговори в розширеному складі делегацій.

М. Чалфу прийняв Голова Верховної Ради України І. Плющ.

Під час бесіди сторони поінформували одна одну про політичну ситуацію в ЧСФР та Україні. Обмінялись досвідом, зокрема, з питань функціонування парламентів двох країн, було відзначено необхідність ширшого економічного співробітництва для того, щоб разом подолати економічну кризу, яка загрожує двом країнам.

Того ж дня М. Чалфа взяв участь у церемоніях відкриття Посольства ЧСФР в Україні та парафування Договору про добросусідство та дружні відносини між Україною та ЧСФР.

Парламентська хроніка

«ЯКБИ УКРАЇНА ПОКІРЛИВІШОЮ БУЛА...»

Прес-конференція Першого заступника Голови Верховної Ради України В. Дурдинця, голів комісій О. Коцюби, В. Яворівського, А. Матвієнка — голови міжпарламентської комісії України і Росії, секретаря Комісії з питань оборони і державної безпеки О. Тарасенка 22 травня 1992 року.

Перший заступник Голови Верховної Ради України В. Дурдинець поінформував на початку прес-конференції про підсумки робочих зустрічей делегацій Верховної Ради України з керівництвом, парламентаріями Верховної Ради Російської Федерації, що відбулися з ініціативи України 19—20 травня цього року у Москві. Метою робочих зустрічей було грунтовно й аргументовано викласти принципову позицію України у зв'язку з обговоренням у Верховній Раді Російської Федерації питання про правову оцінку актів 1954-го року про виведення Кримської області зі складу Російської Федерації, заявити серйозну стурбованість України практичними наслідками цього кроку і його негативного впливу на основи міждержавних відносин.

У зустрічах делегацій парламентів України і Російської Федерації з боку останньої брали участь Перший заступник Голови Верховної Ради С. Філатов, заступник Голови Верховної Ради Ю. Яров, Воронін, радник Президента Росії С. Станкевич, народні депутати.

Відбулося дві зустрічі з керівниками фракцій парламенту Російської Федерації. Члени делегації побували у деяких комітетах Верховної Ради Росії.

Керівник української делегації Перший заступник Голови Верховної Ради України В. Дурдинець мав окремі бесіди з Головою Верховної Ради Російської Федерації Р. Хасбулатовим. Наприкінці робочих зустрічей було проведено дві прес-конференції. Одна з них мала бути спільною, але російська сторона відмовилася взяти участь в ній.

В. Дурдинець виклав позицію України щодо питання про Крим. (Надруковано в газеті «Голос України» 23 травня, № 95 (345).

Перший заступник Голови Верховної Ради України В. Дурдинець підкреслив, що питання про правову оцінку рішень вищих органів державної влади РРСФР щодо змін статусу Криму, прийнятих у 1954-му році, Верховна Рада Російської Федерації розглянула на своєму закритому засіданні. Ми на цей час не маємо офіційного документа з даного питання. Але з того, що нам відомо, можу сказати таке: рішення Верховної Ради Російської Федерації для нас не мають ніякої юридичної сили і правових наслідків. Отримавши офіційні документи, ми проаналізуємо їх і відповідно відреагуємо. Таку думку підтримала й Президія Верховної Ради України, засідання якої відбулося сьогодні.

Виступаючи на прес-конференції, В. Яворівський, голова Комісії з питань Чорнобильської катастрофи, зазначив, що російська сторона під час зустрічей постійно наголошувала на тому, що, мовляв, перегляд рішень 1954-го року щодо Криму є актом очищення.

— На мою думку, — підкреслив В. Яворівський, — якщо йти за такою логікою, то з моменту визнання актів 1954-го року неконституційними Кримська автономна республіка перетворюється у провінційну область Росії. Якщо вже йти до очищення, то варто повернути татар у Крим, повернутися до рішення РКП(б) про утворення республіки. Тобто, потягнуто дуже небезпечну нитку. Але, на жаль, відповіді на ці запитання ми не почули. Більше того, з уст одного з керівників Верховної Ради Росії пролунала думка про те, що коли б Україна була покірливішою, більш покладливою в СНД, то це питання не порушувалося б...

А. Матвієнко, голова Комісії у справах молоді, взявши слово, зауважив, що його вразила узгодженість дій Верховної Ради Росії і Верховної Ради Криму, одномоментність розгляду проблеми. Він переконаний, що все це робиться з метою загострити ситуацію в Україні.

— І, очевидно, наша мудрість, має полягати у тому, щоб не допустити реалізації цієї мети, — наголосив він. А далі дії Верховної Ради Росії порівняв з тими, що відбувалися у XVII сторіччі в Англії, коли витягли з могили Кромвеля й повісили.

— Я не хотів би, щоб сталося в ситуації з Кримом аналогічний правовий казус, — сказав А. Матвієнко.

Голова Комісії з питань законодавства і законності О. Коцюба зауважив, зокрема, що «відновити історичну справедливість» — таке формулювання не є правовою категорією. Держави у своїх відносинах мають керуватися нормами міжнародного права, скажімо, Хельсінкськими угодами, до яких приєдналась Україна, всі члени ООН.

О. Тарасенко, зокрема, поділився враженнями про перебування в трудових колективах Криму.

— Люди говорять про те, що хочуть нарешті спокою, економічної свободи. І ці умови мають забезпечити Верховна Рада України і Верховна Рада Криму. Однак непродумані дії в обох парламентах іноді підливають масла у вогонь розпалюють рожнечу. Цьому слід покласти край.

На запитання про те, чи буде внесено на розгляд сесії Верховної Ради України питання щодо Закону про статус Криму, В. Дурдинець зауважив, що Закон необхідно доопрацювати, щоб зняти спекуляції, які точилися на сесії Верховної Ради Криму.

Росія висунула територіальні претензії до України, скасувавши акт 1954 року про передачу Криму Україні, чи не збирається Україна висунути відповідні претензії до Росії, скажімо, щодо частини Курської, Воронезької та інших областей? — ось запитання, відповідь на яке була твердою і однозначною — ні. Хоча Володимир Яворівський висловив свою особисту думку, яка полягала в тому, що відкидати цю проблему не слід, але й розігрувати у даній політичній ситуації недоречно.

Чи вплине рішення парламенту Росії щодо актів 1954 року на перебування України в СНД?

— Цей крок Верховної Ради Росії не вплине на ставлення України до СНД, — такою була відповідь першого заступника Голови Верховної Ради України В. Дурдинця.

Учасники прес-конференції відповіли також на ряд інших запитань журналістів.

РАДИКАЛЬНІ РЕФОРМИ — ОБ'ЄКТИВНИЙ СУСПІЛЬНИЙ ПРОЦЕС

Виступ Голови Верховної Ради України І. С. ПЛЮЩА перед учасниками зборів працівників агропромислового комплексу Київської області

Як вже повідомлялося, 20 травня працівники агропромислового комплексу Київської області з участю керівників державної адміністрації районів і голів місцевих Рад обговорили завдання по збільшенню виробництва та реалізації сільськогосподарських продуктів.

Перед учасниками зборів виступив Голова Верховної Ради України І. С. Плющ.

Я вдячний, сказав він, за надану можливість зустрітися з такою представницькою аудиторією. Хочу розповісти вам про ситуацію в Україні, про стратегію і тактику, яка розробляється у Верховній Раді і проводиться в життя президентськими структурами та місцевими Радами.

Ви знаєте, що ми розпочали надзвичайно серйозну справу — розбудову незалежної демократичної України. У суспільстві відбуваються, можна сказати, революційні процеси, кардинальні економічні реформи, що докорінно змінюють наше життя. Причому ці процеси здійснюються за об'єктивними законами розвитку суспільства. І не тільки у нас, не тільки в країнах колишнього СРСР та Східної Європи, а й в інших регіонах світу, де ще збереглася у тій чи іншій формі адміністративно-командна система, де зберігся в тій чи іншій формі спосіб виробництва, який не забезпечує потреб суспільства. Хотів би зауважити, що всі ми незалежно від того, яку беремо участь у цих процесах, є їх суб'єктами. І як ми спрямовуємо свої дії відносно цих процесів, такі маємо й наслідки.

Я не хотів би критикувати всі недоліки тієї системи, у якій ми жили, законами якої керувалися. Але ж будь-яка система, спосіб виробництва мають бути спрямовані та те, щоб виробити стільки продуктів, стільки товарів, аби держава змогла забезпечити потреби людей. Робилося це раніше шляхом розподілу та контролю, і це вважалось його соціальним захистом чи соціальною справедливістю. Коли є що ділити, то держава може це зробити. Коли ж нема, то держава ці функції виконує не в повній мірі.

Після закінчення другої світової війни ці процеси проходили в Європі порізному. Там, де вони йшли на об'єктивній основі, там сьогодні життєвий рівень і спосіб виробництва такий, що дозволяє забезпечити більш-менш належний добробут для того чи іншого народу. Це ФРН, Австрія, Франція, Італія та ще багато країн. І була інша система — у Радянському Союзі та країнах Східної Європи, інший спосіб виробництва, який не прогресував збільшенням виробництва продукції, а якщо й прогресував, то на екстенсивній основі, за рахунок розбазарювання ресурсів, неефективного їх використання.

Проаналізуйте це, і ви ще раз переконаєтесь, що нам не було підстав хвалитися існуючим способом виробництва, відстоювати його. Можливо б, він проіснував ще п'ять, десять чи двадцять років, але все рівно люди дійшли б до його реформування.

Що стосується політичних реформ, продовжував І. С. Плющ, то вони у нас наближаються до завершення. Україна виборола незалежність, увійшла до європейських і світових структур, визнавши норми й акти, якими вони керуються. Україна стала повнокровним членом Організації Об'єднаних Націй, учасником Наради з безпеки і співробітництва в Європі, приєдналася до хельсінкського процесу. Налагоджуються міждержавні зв'язки з багатьма країнами.

Україна сьогодні вже входить і в міжнародні економічні структури. Мається на увазі Банк європейського розвитку, Міжнародний валютний фонд. Але для того, щоб повністю інтегрувати своє виробництво у цих структурах, Україні треба не тільки політично, але і юридично, і фактично стати повнокровним їх суб'єктом. Для цього одних політичних реформ недостатньо, повинні пройти глибокі економічні реформи. Ми маємо визнати всі правила міжнародних європейських структур. А вони зводяться до одного — реформування форм власності, а залежно від них — і структури управління.

Якщо сьогодні механічно перенести це на наше суспільство, то мова йшла б про ліквідацію державних підприємств, колгоспів і радгоспів, ліквідацію всіх структур, які пов'язані з їх управлінням. Такі процеси не можна здійснити стихійно, поспіхом, без врахування реальних особливостей нашої країни і практики інших держав. Подібні дії були б тільки на шкоду суспільству, нашому народу. Отож я хотів би, щоб ви не поспішали з висновками, а трохи придивилися і до того, як ці процеси проходять у сусідніх з Україною державах.

Не хочу посилатися на Росію, по відношенню до якої нас сьогодні критикують і зліва, і справа. Зліва критикують, що ми відстаємо від Росії в радикальній економічній реформі, а з правої сторони за те, що ми немовби розриваємо з нею економічні зв'язки. Хоч ні того, ні іншого насправді не відбувається.

Я хотів би, щоб ви подивилися на країни Східної Європи, у яких багатьом з вас у різний час вдалося побувати. Візьмемо, наприклад, Чехо-Словаччину чи колишню НДР. Повернувшись з Німеччини, ми захоплювались, які ж там порядок і дисципліна, яка технологія. Ділившись враженнями від перебування в Чехо-Словаччині, ми казали, що це куточок «соціалістичної Америки», бо там — високий добробут, високий рівень товарного забезпечення. Але процеси, про які ми говоримо, в обох згаданих країнах почалися ще в 1989 році. Минуло вже майже три роки, а невирішених проблем у них залишається ще дуже багато. Скажімо, ФРН спочатку передбачала, що для того, щоб піднести рівень виробництва, а потім і життя у колишній НДР до рівня західних земель, потрібно три-п'ять років і чималу кількість коштів. Сьогодні вони говорять, що потрібно і часу, і коштів удвоє більше.

А Україна ж не мала тієї державності, яку мали НДР, Чехо-Словаччина та інші країни Східної Європи. Ми не мали своїх автономних структур економічного регулювання та управління, ні фінансово-кредитних, ні банківських. На жаль, не маємо їх повнокровних ще й сьогодні.

Ліві радикали, критикуючи нас, кажуть, що якби у нас була власна валюта, то ми б захистили свій ринок. Це неправда, бо ми ще не готові до впровадження власної валюти, якби вона в нас і була. Праві нас критикують, доводячи, що якби ми були в єдиному економічному і рубльовому просторі, то б не мали стільки біди. Це також неправда, бо в тій же Росії, де є монетний двір і друкарські верстати, дефіцит грошової маси ще більший, ніж в Україні.

Тепер щодо економічних зв'язків. Якщо не працює фінансово-кредитна система, якщо гроші не виконують своїх функцій, то якими б не були владні структури — демократичними чи адміністративно-командними, вони не замінять цієї системи. Так сталося і у нас. Коли посилилась інфляція і було допущено величезну емісію грошей (це сталося ще три-чотири роки тому), то гроші поступово перестали виконувати свої функції. І це є основною причиною того, що розриваються економічні зв'язки. Якби сьогодні у наших підприємств була валюта, то ми б мали ці зв'язки не тільки з Росією та іншими країнами колишнього СРСР, а й з державами Східної та Західної Європи, інших континентів. Повторюю: причина в тому, що гроші перестали виконувати свої функції і пішов прямий товарообмін, як ми його називаємо — бартер.

Звичайно, в таких соціальних потрясіннях, в таких революційних процесах, які зараз відбуваються, відзначив І. С. Плющ, ще нікому в жодному суспільстві не вдавалося швидко стабілізувати економіку. При переводі на нові рейки, на нові умови функціонування вона опинялась не тільки у глибокій кризі, а нерідко й у стані паралічу. І коли хтось сьогодні думає, що ці процеси можна здійснити швидко або ж повернутись у вчорашній день, то він глибоко помиляється. Такий шлях може завести тільки в глухий кут.

Безумовно, ми повинні зробити все для того, щоб економічні реформи пройшли швидше. Треба змінити форми власності, а у зв'язку з цим — і структуру управління народногосподарським комплексом. Верховна Рада прийняла для цього пакет законів, може, не кращих, але вони сприяють проведенню економічних реформ. Одним із цього пакету є Закон про власність. В Україні передбачено всі форми власності — державну, колективну, приватну. А як це реалізувати практично — право за кожним колективом, кожним регіоном. Якщо, скажімо, ви визначили, що краще працювати в колективному господарстві, працюйте. І з усіма іншими колективами, іншими суб'єктами ваші відносини мають бути на взаємовигідних договірних умовах.

Багатьох насторожує, а го й шокує приватна форма власності; це дає привід говорити, що ми йдемо до капіталізму. Якби ж у нас сьогодні був капіталізм, ми були б щасливі. Це я вам кажу однозначно, не боючись нічого. При капіталізмі є всі форми власності — приватна, кооперативна, державна. Але до нього люди йшли десятиріччями, віками. Його треба збудувати, тобто ввести відносини, характерні капіталістичному способу виробництва.

Світова практика свідчить про те, що поліпшити добробут людей прагнуть різні партії, різні громадські організації, різні державні режими. Але справа в тому, яким саме шляхом досягти цього. Раніше в нашій ідеології і практиці було: шляхом розподілу і контролю. До чого це призвело, ми всі бачимо. Життя переконує, що єдино вірний — це шлях вільної, конкурентної праці, шлях стимулювання мотивації до праці. Суть радикальної економічної реформи полягає саме в тому, щоб був господар власності, щоб усе було «чиєсь» і не було отієї загальної безвідповідальності.

Кажуть, приватна власність — це той спосіб, що породжує багатих і бідних. Така вже об'єктивна реальність — існування багатих і бідних. І не треба боятися, що з'являться багаті люди. Треба прагнути до того, щоб всі стали багатими.

Мені довелося побувати в Канаді, де проживає 26 мільйонів населення, в їх числі — мільйон українців. Минулої осені сповнилося сто років з того часу, як перші українці у пошуках кращої долі переселилися туди на дикий берег Атлантичного океану. Нам у Канаді навіть таку виставу показували: йдуть бідняки у корсетках, з корзинами, де увесь їх пожиток, і своїх діток ведуть. Я бачив і теперішнє місто Галіфакс, у тому колись дикому районі. Бачив умови життя людей і в столиці країни Оттаві, і в Торонто, і в невеликих поселеннях на березі океану. Що характерно? Рівень життя, добробуту людей, клас сервісу скрізь досить високі. Пробував співставити з умовами Київщини та своєї рідної Чернігівської області, де половина населених пунктів запущені, без доріг і зв'язку, і виходило далеко не на нашу користь. Значить, ми щось не те робили, не те будували. Не ту закладали основу, якою має бути саме власність на засоби виробництва.

Ви сьогодні самі визначитесь, продовжував Голова Верховної Ради, як вам організувати свою працю, які вибрати форми управління. Хочу сказати тільки одне: треба обрати такий шлях, створити такі умови, щоб кожен працював так, як він хоче, там, де він хоче. Ми повинні створити саме таку економічну систему, яка б найбільше цьому сприяла. А тоді шляхом розумного оподаткування брати від тих багатих, про яких я згадував, брати від них і захистити тих, хто з різних причин сам не може стати заможним, проявити діловитість, підприємливість. То буде надійна система соціального захисту цієї частини населення. Але була б неправда, якби ми заявляли, що можна швидко створити таку економічну систему.

Днями на Верховній Раді ми розглядали проект Закону про статистику. Міністр статистики М. І. Борисенко у своїй доповіді висловив таку тезу: щоб нам створити систему статистики, яка є у розвинутих країнах, треба вісім років. Депутати зашуміли: чому так багато? Міністр відповів: німці розраховують, що їм потрібно п'ять років для реформування статистики у східній частині Німеччини, щоб вона запрацювала так ефективно, як у західній; а у них же умови набагато кращі, ніж у нас, і достатній апарат підготовлених спеціалістів. Я запитав тоді міністра, чи є у них якісь прогнози, скільки треба буде часу для здійснення в Україні радикальної економічної реформи, переведення економіки на ті рейки, на яких вона сьогодні у розвинених європейських країнах. Звичайно, він не зміг відповісти. Будемо відверті, не зможемо дати конкретної відповіді і ми з вами. Зрозуміло одне: на все це потрібно буде немало часу й сил.

Зупинившись далі на деяких конкретних проблемах, які турбують аграрників, Голова Верховної Ради, зокрема, повідомив, що окремим регіонам України нині загрожує посуха. Аналізуючи обстановку, спеціалісти Міністерства сільського господарства разом з вченими Аграрної академії виробляють відповідні пропозиції, рекомендації. Але треба поміркувати і над тим, чи потрібно було в засушливих умовах поспішати засівати всю землю. А тепер пропонують вдруге сіяти — ще раз тратити насіння, інші ресурси.

Варто серйозно задуматись над тим, сказав І. С. Плющ, чи розумно по-господарському використовуємо ми землю. Нещодавно я повернувся з Туреччини. Там 58 мільйонів населення, у нас — 52. Землі, придатної для обробітку, в Туреччині десь більше 24 мільйонів гектарів, а оброб-

(Закінчення на 6 стор.).

НЕ ДАНИНА МОДІ

Минулої суботи на Київському іподромі відбулась установча конференція Асоціації рисистого конярства України. На конференції затверджено статут Асоціації. Президентом її став перший заступник Представника Президента України по Полтавській області Шапран Василь Михайлович. Учасники конференції прийняли звернення до Президента України, у якому просять Л. Кравчука, у зв'язку із 125-річчям Київського іподрому, дати згоду на встановлення призу Першого Президента України, яким щорічно будуть нагороджуватися переможці змагань рисистих порід коней.

Як зазначив щойно обраний президент АРК, створення асоціації — то не данина моді, а життєва необхідність. Втім, докладніше про цю подію — у наступному номері.

Знак біди

ВИКИД ХЛОРУ

У цеху № 2 Запорізького титано-магнієвого комбінату сталася аварія, внаслідок якої на місто викинуто чималу кількість хлору. Ось що повідомив голова обласного комітету охорони природи Едуард Васильчишин:

— Хмара, що містить отруйну речовину, віднесена вітром на Шевченківський район та селище Мокрянку. Працює комісія з розслідування причин викиду. На місце пригоди виїздили представники влади, санітарно-епідеміологічної станції, цивільної оборони. Надходили скарги від жителів міста на різке погіршення стану повітря.

А завідуючий облздороввідділом Герман Балашов додав:

— Отруєнь хлором у прилеглих до комбінату мікрорайонах не зафіксовано. «Швидка допомога» працювала лише в цеху № 2. Госпіталізовано одного працівника ЗТМК. Він перебуває у третій міськлікарні, стан — задовільний.

Олександр МИХАЙЛЮТА.
Запоріжжя.

Символ

НА ЩАСТЯ, НА ДОЛЮ...

Члени Союзу українок і Всеукраїнського товариства репресованих із села Бовшів Галицького району на Івано-Франківщині передали народним обранцям свої подарунки — рушники як вияв поваги і вдячності, з теплом і любов'ю вишиті, посвячені у церкві.

Із 37 рушників, переданих галичанкою Марією Пашинською, 31 призначений депутатам Верховної Ради України.

Символічними є незвичайні подарунки. Вони мають оберігати обранців народу, парламентаріїв...

Тамара ПАХОЛОК.

Щось новеньке

ШКОЛА ВИЖИВАННЯ — ПРОСТО ДОБРЕ ПРАЦЮВАТИ?

Я познайомився з Фірмою. Вона живе в Харкові і поставляє складні комп'ютерні комплекси для найрізноманітнішого застосування. Замовники задоволені. Фірма теж. Правда, здорово?

Все дуже просто. У Фірмі (вона називається, до речі, «Сіріус») працюють хороші спеціалісти в найрізноманітніших галузях застосування комп'ютерів. Вони допомагають вибрати саме ту техніку, котра потрібна покупцям.

Потім інші (але теж хороші) спеціалісти готують, перевіряють і встановлюють її у замовника. А якщо техніка поламається (раніше, ніж через два роки), вони замінять. Щоправда, ті спеціалісти, котрі її міняють, через відсутність роботи втрачають кваліфікацію — техніка не ламається. Щоб не втрачати кваліфікацію, вони вчать покупців роботі з комп'ютерами.

Не звертайте уваги на мій жартівливий тон: у них серйозний підхід до справи. Погодьтеся, що нечасто можна зустріти фірму, здатну протягом трьох днів встановити у замовника професіональну видавничу систему, складний сітьовий комплекс для банку чи потужну обчислювальну машину для дослідного інституту.

Але найпотужніша техніка без програмного забезпечення — лише красива купа заліззччя. Програмісти «Сіріуса» завжди готові встановити найсучасніші програмні засоби й повністю підготувати комплекс до роботи.

В «Сіріусі» я побачив обладнання, про яке колись міг тільки прочитати в перекладних журналах — машини типу PC/AT-486/50MH, потужну обчислювальну платформу 4860 (комп'ютер з двома процесорами — 1486 та 1860), 17- і 20-дюймові монітори, спеціальну плату для синтезування звуку на комп'ютерні і багато чого іншого. З нетерпінням спеціалісти ждали обладнання для запису намальованих на комп'ютері мультфільмів і кліпів на відеомагнітофон. Особливо мене зворушила можливість вибрати килимок для миші — килимки були трьох кольорів.

Коли я дізнався про дворічну гарантію, що дається замовникові на будь-який комплекс, про консультативні послуги з будь-якого встановлюваного програмного забезпечення, я спитав головного інженера «Сіріуса» **Ігоря Віталійовича КОМІРА:**

— А як же вам вдається дотримуватися західних стандартів роботи?

Відповідь була проста. Усі необхідні комплектуючі купуються в надійних постачальників за кордоном. Дуже високий кваліфікаційний ценз при прийманні співробітників на роботу. Персонал фірми має щонайсвіжішу інформацію про нові розробки програмного й апаратного забезпечення. Відділ комплектації використовує всю необхідну й дуже дорогу фірмову техніку для гарантованого тестування і передпродажної підготовки машин.

Правда ж, усе дуже просто? У мене, чесно кажучи, з'явилася думка, що було б набагато простіше продавати дешеві машини, які були в ужитку, як це і робить більшість продавців.

— Так, простіше, — відповів мені Ігор Віталійович. — Але, по-перше, це простіше сьогодні, а по-друге, набагато цікавіше займатися справжнім ділом. Ми працюємо з найсучаснішою технікою — технікою світового рівня. У ряді випадків обладнання, яке ми поставляємо замовникові, переважає за класом те, з яким працюють їхні західні колеги.

Деякий час я намагався зрозуміти, чому знаходяться покупці, які звертаються до інших постачальників. Питання розв'язалося саме по собі після знайомства з каталогами пропонованої «Сіріусом» техніки. Ціни були на 30—40 процентів вищі від так званих середньоринкових.

Однак ця ціна не здається великою для постійних замовників фірми. Адже вони купують техніку для роботи, техніку, котра почне працювати на другий день після купівлі і робитиме це не менше п'яти років — таку гарантію працездатності дає «Сіріус». Погодьтеся, що втрата інформаційного банку великої біржі в день торгів чи невихід газети через недоверстаний макет коштує набагато дорожче.

Знайти надійного партнера — теж удача. Мені пощастило: я познайомився з «Сіріусом». Ви хочете теж? Будь ласка: **м. Харків, вул. Дарвіна, 6.**

Телефон/факс — (8-0572) — 43-12-66.

Телеграфним рядком з Хмельницького

І ЛЮДИ, І НЕБО

У Ярмолинцях кам'яній фігурі Леніна невідомий відбив уночі кисті рук. Ведеться слідство. Подібна доля спіткала пам'ятник і в Берездові Славутського району. Правда, не людина підняла руку на вождя: під час грози поламане гілля нанесло йому «побої»...

ЗАКОНИ Б'ЮТЬСЯ, А В ДЕПУТАТІВ ЧУБИ ТРІЩАТЬ

Окремі рішення сесії Хмельницької міськради за останній час опротестовано і відмінено обласною прокуратурою і народним судом. Депутати відстоюють власні рішення, посилаючись на Закон про місцеве самоврядування, а правоохоронні органи спираються на закони державні. Як бути? Про це йшлося під час розмови народних обранців із заступником обласного прокурора В. Педуном. Депутати підтримали звернення до Президента України, зачитане на зустрічі.

ТВАРИНИ ТЕЖ КУСАЮТЬСЯ

До реанімації Хмельницької дитячої лікарні доставлено з Городка дев'ятирічного Ярослава Ц. Стан важкий: шок, глибокі рани від укусів. Біда сталася у парку, де діє «живий куточок»: хлопчик заперечався з друзями, що погладить ведмедя...

Петро МАЛІШ.

Добра звістка

ПІД ЗАВІСУ АВІА-ШОУ

Підкоривши уяву канадців на міжнародному авіасалоні в Едмонтоні, український літак «Мрія» повернувся додому не порожнім. Представники Конгресу українців Канади та провінційної ради Альберти завантажили його 129 тоннами гуманітарної допомоги — для першої київської педіатричної лікарні, де вже два роки працює лікар з Канади Клер Мойсі, і для дитячих закладів Чернівців, Львова, Вінниці, Черкас, Івано-Франківська.

«Мрією» прибула до Києва й група канадських журналістів. Вони зніматимуть фільм про наслідки Чорнобильської катастрофи, що теж сприятиме допомозі канадців українцям. Одночасно Міністерство охорони здоров'я України підготує для Конгресу українців Канади листа з переліком медпрепаратів і приладів, особливо необхідних нам.

Рейс «Мрії» до Канади було організовано зусиллями Міжнародного фонду «Відродження» та Київським авіаконструкторським бюро імені Антонова.

Власна інформація «ГУ».

І ВІ

Вугледобу
во «Шахтаро
бре відоме
лише вироб
ками. Ще
невих подій
ли з шахти
ршими з п
вивісили на
му корпусі с
пор. А нещ
підприємства
да... священ
вирішили п
своі душі.
хайлу для
дей відвели
колись пров
збори.

Новації
плану, знай
на самій ме
шого краю
кій-Західний
опускаючис
гірник без
флягу запа

НАР

П

Напередод
Великої По
шизмом Чр
Спілки ін
дарував С
ковому са
синьо-жовте
державний
8-го травня
наторію ро
новити пра
будинку. А
травня Дер
України бу
лася, по с
символом д
кратичних
США, Вели
ція та інш
розцінюєть
винні несут
за в су
Кому став
Відповідь
правоохоро

Роз

«Констит
для Україн
брою систе
гатьох євро
переконує,
лі державн
більності»,
ведений у
ренції його
Сергій Вол
ний нащад
зя Київськ

Вперше
тьківщину
року тому
спілки «Ч
Волконськ
середовищ
рації у Фр
вами, гл
ідею духо
го, націона
ня Україн
засновану
Асоціацію
дочки Яр
яка стала
ролевою...
єднання
родному п
Україна.

...А ВИЖИВАННЯ — ПРАЦЮВАТИ?

...я побачив об... ...яке колись ...очитати в пе... ...налах — ма... ...AT-486/50MH, ...ілювальну пла... ...комп'ютер з ...рами — 1486 ... 20-дюймові ...іальну плату ...звуку на ...багато чого ін... ...нням спеціа... ...бладнання для ...ьованих на ...ульфтільмів і ...омагнітофон. ...зворушила ...ібрати кили... ...— килимки ...ьорів.

...вся про дво... ...що дається ...на будь-який ...онсультатив... ...удь-якого вста... ...ограмного за... ...спитав голов... ...«Сіріуса» Іго... **...КОМІРА:**

...е вам вдається ...західних ...ти?

...ла проста. Усі ...плектуючі ку... ...ймо у поста... ...кордоном. Ду... ...валіфікаційний ...манні співро... ...боту. Персонал ...найсвіжішу ін... ...нові розробки ...апаратного за... ...діл комплек... ...товує всю не... ...дорогу фір... ...для гарантова... ...я і передпро... ...вки машин.

...е дуже прос... ...чесно кажучи, ...ка, що було б набагато простіше продавати дешеві машини, які були в ужитку, як це і робить більшість продавців.

— Так, простіше, — відповів мені Ігор Віталійович. — Але, по-перше, це простіше сьогодні, а по-друге, набагато цікавіше займатися справжнім ділом. Ми працюємо з найсучаснішою технікою — технікою світового рівня. У ряді випадків обладнання, яке ми поставляємо замовникові, переважає за класом те, з яким працюють їхні західні колеги.

Деякий час я намагався зрозуміти, чому знаходяться покупці, які звертаються до інших постачальників. Питання розв'язалося саме по собі після знайомства з каталогами пропонованої «Сіріусом» техніки. Ціни були на 30—40 процентів вищі від так званих середньоринкових.

Однак ця ціна не здається великою для постійних замовників фірми. Адже вони купують техніку для роботи, техніку, котра почне працювати на другий день після купівлі і робитиме це не менше п'яти років — таку гарантію працездатності дає «Сіріус». Погодьтеся, що втрата інформаційного банку великої біржі в день торгів чи невихід газети через недоверстаний макет коштує набагато дорожче.

Знайти надійного партнера — теж удача. Мені пощастило: я познайомився з «Сіріусом». Ви хочете теж? Будь ласка: **м. Харків, вул. Дарвіна, 6.**

Телефон/факс — (8-0572) — 43-12-66.

Телеграфним рядком з Хмельницького

І ЛЮДИ, І НЕБО

У Ярмолинцях кам'яній фігурі Леніна невідомий відбив уночі кисті рук. Ведеться слідство. Подібна доля спіткала пам'ятник і в Берездові Славутського району. Правда, не людина підняла руку на вождя: під час грози поламане гілля нанесло йому «побої»...

ЗАКОНИ Б'ЮТЬСЯ, А В ДЕПУТАТІВ ЧУБИ ТРІЩАТЬ

Окремі рішення сесії Хмельницької міськради за останній час опротестовано і відмінено обласною прокуратурою і народним судом. Депутати відстоюють власні рішення, посилаючись на Закон про місцеве самоврядування, а правоохоронні органи спираються на закони державні. Як бути? Про це йшлося під час розмови народних обранців із заступником обласного прокурора В. Педуном. Депутати підтримали звернення до Президента України, зачитане на зустрічі.

ТВАРИНИ ТЕЖ КУСАЮТЬСЯ

До реанімації Хмельницької дитячої лікарні доставлено з Городка дев'ятирічного Ярослава Ц. Стан важкий: шок, глибокі рани від укусів. Біда сталася у парку, де діє «живий куточок»: хлопчик заспереча́вся з друзями, що погладить ведмедя...

Петро МАЛІШ.

Добра звістка

ПІД ЗАВІСУ АВІА-ШОУ

Підкоривши уяву канадців на міжнародному авіасалоні в Едмонтоні, український літак «Мрія» повернувся додому не порожнім. Представники Конгресу українців Канади та провінційної ради Альберти завантажили його 129 тоннами гуманітарної допомоги — для першої київської педіатричної лікарні, де вже два роки працює лікар з Канади Клер Мойсі, і для дитячих закладів Чернівців, Львова, Вінниці, Черкас, Івано-Франківська.

«Мрією» прибула до Києва й група канадських журналістів. Вони зніматимуть фільм про наслідки Чорнобильської катастрофи, що теж сприятиме допомозі канадців українцям. Одночасно Міністерство охорони здоров'я України підготує для Конгресу українців Канади листа з переліком медпрепаратів і приладів, особливо необхідних нам.

Рейс «Мрії» до Канади було організовано зусиллями Міжнародного фонду «Відродження» та Київським авіаконструкторським бюро імені Антонова.

Власна інформація «ГУ».

Уперше

І ВІРА, І... ПИВО

Вугледобувне підприємство «Шахтарська-Глибока» добре відоме на Донеччині не лише виробничими показниками. Ще задовго до серпневих подій гірники видворили з шахти партком. Тут першими з перших в області вивісили на адміністративному корпусі синьо-жовтий прапор. А нещодавно в штаті підприємства з'явилася посада... священика. Так гірники вирішили потурбуватися про свої душі. Ієромонаху Михайлу для читання проповідей відвели актовий зал, де колись проводилися партійні збори.

Новації, але дещо іншого плану, знайшли прописку і на самій молодій шахті нашого краю «Красноармійська-Західній» № 1. Тут, опускаючись у забій, кожний гірник безплатно отримує флягу запашного солодкого чаю. За рахунок прибутків цукор виділяє шахта, а заварюють чай на місцевих цілющих травах. Та адміністрація у своїй турботі про гірників пішла ще далі. Уклала прямий договір з Донецьким пивзаводом про регулярні поставки свіжого пива на шахту.

«Чай — добре, а пиво — краще» — є така шахтарська приказка. А народна мудрість, як відомо, безпідставною не буває. В усьому світі люди важкої підземної професії після зміни із задоволенням п'ють пиво. Цей напій врівноважує водяний баланс в організмі, ефективніше за воду очищає від вугільної пилюки шлунок та нирки. Іншими словами, не з причини потягу до алкоголю шанують пиво шахтарі.

Юрій ДОЦЕНКО.

Донецьк.

Реалії

НАРУГА НАД ДЕРЖАВНИМ ПРАПОРОМ УКРАЇНИ

Напередодні святкування Великої Перемоги над фашизмом Кримське відділення Спілки офіцерів України подарувало Судацькому військовому санаторію велике синьо-жовте полотнище — державний прапор України. 8-го травня командування санаторію розпорядилося встановити прапор на адмінбудинку. А вже в ніч на 9 травня Державний прапор України був зірваний. Сталася, по суті, наруга над символом держави. У демократичних країнах, таких, як США, Великобританія, Франція та інших, такий вчинок розцінюється як злочин, а винні несуть відповідальність за всією суворістю закону. Кому став на заваді прапор? Відповідь зобов'язані дати правоохоронні органи. Злочинець має бути знайдений і покараний, хоча в цьому можна сумніватися, оскільки про цей факт протягом тижня не поставили до відома навіть прокурора міста. І вже із запізненням більше як на тиждень дали вказівку МВВС почати слідство. Чому так сталося, можна не дивуватися. Приклад недбалого ставлення до державних символів дає Верховна Рада Криму на чолі з М. Багровим. Там до цього часу майорить червоний прапор. Та й над усіма міськими і районними Радами — також червоно-сині прапори. Колишньої УРСР, а не України.

Віктор СТУС,
редактор газети «Судакский вестник».

Судак.

Наша історія

Розповідає нащадок Рюриковичів

«Конституційна монархія для України була б дуже доброю системою. Приклад багатьох європейських країн переконує, що монарх на чолі держави є гарантом стабільності», — заявив на проведеній у Києві прес-конференції його високість князь Сергій Волконський, 26-річний нащадок великого князя Київського Володимира.

Вперше приїхавши на батьківщину своїх предків півроку тому на запрошення спілки «Чорнобиль», князь Волконський, який виріс у середовищі російської еміграції у Франції, за його словами, глибоко пройнявся ідеєю духовного, економічного, національного відродження України. Він розповів про засновану ним у Франції Асоціацію Анни Київської, дочки Ярослава Мудрого, яка стала французькою королевою... Мета цього об'єднання — сприяти міжнародному престижу держави Україна.

Князь Волконський повідомив журналістів, що особисто не знайомий з «претендентом на український престол» Олексієм (Олельком) II, князем Долгоруким, принцом Анжу, який проживає в Іспанії. Однак цілий ряд досліджень у галузі генеалогії і документи ставлять під сумнів його права на український престол. На думку Сергія Волконського, претендент взагалі не має ніякого відношення до роду Долгоруких.

Через засоби масової інформації князь Волконський звернувся до громадян Республіки Крим із закликом захистити без ненависті і насильства єдність Української держави, застеріг від підтримки непродуманих рішень окремих людей, які ведуть до посилення небезпеки воєнного конфлікту.

Марина ТАРНАВСЬКА.
(Укрінформ).

Підприємц...

Відбулася нарада-семінар, організована Спілкою орендарів і підприємців, Союзом промисловців і підприємців та економічною службою Президента України. Учасники обговорили болючі проблеми, що гальмують процеси економічного поступу.

Що ж найбільше заважає втіленню в життя економічної політики, запропонованої Президентом України?

Насамперед непослідовні дії уряду та опір залишків адміністративної системи. Тож і блокується вихід у світ прийнятого Верховною Радою України законодавства про велику приватизацію, зволікається введення в дію Закону про оренду.

По розвитку підприємництва та виробництву в цілому завдано найдошкульнішого удару введенням нових ставок оподаткування доходу. Це призвело до фактичного банкрутства цілих галузей.

Тривога—...

Учасники... звернулися ... ди, Кабінету ... зидента Укр... за доцільне... Верховної ... ти законо... ти сприятли... розвитку ор... ництва · пере... даткової по... словлюють ... економічно... ду України,... ють за потр... дів щодо в... програми ... форм та на... мічної політ... ваної Прези...

Серед зах... б активізаці... та розвитку... ставники ді... ють негайне... Закону Укра... майна дер...

По...

ВАШ ДРУГ...

Лиш півтора року виходить заснований МВС... ральною радою Спілки автомобілістів журнал... нал». Та він уже став дуже популярним, з ма... тиражем. Запитую головного редактора В. ... журнал привертає увагу, маючи такого сильно... «За рулем»?

—Більшість наших матеріалів ближчі саме українському читачеві. Це все, що стосується розвитку автомобілебудування в Україні, автосервісу, будівництва доріг, організації руху. З початку цього року щономера друкуємо карти основних автошляхів України, де вказуємо розміщення майстерень, заправок, їдалень, аварійно-небезпечних ділянок.

— Було б на чому їздити! Ціни на автоВАЗівські машини вже сягнули півмільйона...

— Чекати, що наші потреби задовольнять, скажімо, з Тольятті—марна річ. Наші читачі через журнал звертаються до уряду з пропозиціями щодо власного автомобілебудування, надаємо слово й керівникам галузі.

Потужне автомобілебудування в Україні—не фантом, заводів досить, потрібна лиш чітка координація дій. До того ж, як показує досвід США, інших країн, саме ця галузь витягла на гору всю економіку. Гроші тих, хто ... невпинно пр... ток інших в... там, де роб... чи «тойоти»,... мають і теле... і безліч інш...

— Дай, Бо... лося. А чим... «Сигнал» св... годні!

— Ми вед... логів яким н... кордонному... «Водій — в... слюсар», «В... ся», «Послух... Робимо це ... життя. Там,... жному кроц... вить, як д... тор чи як ... служби шин... ємо таким п... ловину журн...

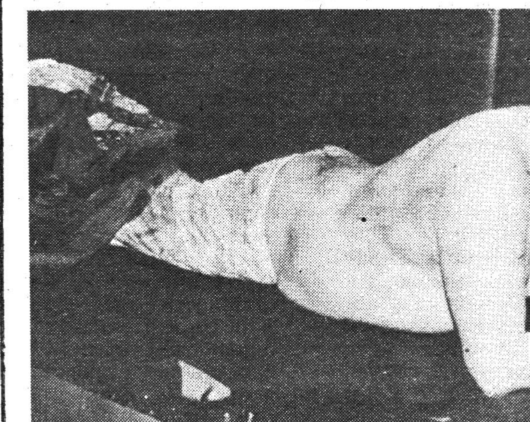
— Що тако... хаємо специа...

— Візьм... ближчим світ... та річ, а ні...

Ракурс

ВИТВЕ...

Так, послуги медвитверезника вже досягли ... одного сизого носа. Можливо, для клієнта це ... йому є над чим подумати, лежачи на казенно... ля, які часи настали. А для працівників цих ... змінилось, мабуть, нічого: та сама брудна і не...
Фото Олек...

ГОЛОС України

Уперше

...РА, І... ПИВО

...підприємст-...-Глибока» до-... Донеччині не... ними показни-...ового до серп-...ники видвори-...тком. Тут пе-...них в області ...міністративно-...о-жовтий пра-...авно в штаті ...явилася поса-... Так гірники ...обуватися про ...омонаху Ми-...ання пропові-...товий зал, де ...лися партійні

...дещо іншого ...прописку і ...дій шахті на-... Красноармійсь-... № 1. Тут, ...забій, кожний ...тно отримує ...го солодкого

чаю. За рахунок прибутків цукор виділяє шахта, а заварюють чай на місцевих цілющих травах. Та адміністрація у своїй турботі про гірників пішла ще далі. Уклала прямий договір з Донецьким пивзаводом про регулярні поставки свіжого пива на шахту.

«Чай — добре, а пиво — краще» — є така шахтарська приказка. А народна мудрість, як відомо, безпідставною не буває. В усьому світі люди важкої підземної професії після зміни із задоволенням п'ють пиво. Цей напій врівноважує водяний баланс в організмі, ефективніше за воду очищає від вугільного пилюки шлунок та нирки. Іншими словами, не з причини потягу до алкоголю шанують пиво шахтарі.

Юрій ДОЦЕНКО.
Донецьк.

Тривога

Підприємці сердяться

Відбулася нарада-семінар, організована Спілкою орендарів і підприємців, Союзом промисловців і підприємців та економічною службою Президента України. Учасники обговорили болючі проблеми, що гальмують процеси економічного поступу.

Що ж найбільше заважає втіленню в життя економічної політики, запропонованої Президентом України?

Насамперед непослідовні дії уряду та опір залишків адміністративної системи. Тож і блокується вихід у світ прийнятого Верховною Радою України законодавства про велику приватизацію, зволікається введення в дію Закону про оренду.

По розвитку підприємництва та виробництву в цілому завдано найдошкульнішого удару введенням нових ставок оподаткування доходу. Це призвело до фактичного банкрутства цілих галузей.

Учасники наради-семінару звернулися до Верховної Ради, Кабінету Міністрів, Президента України, вважаючи за доцільне звернути увагу Верховної Ради на необхідність законодавчо забезпечити сприятливі умови для розвитку оренди та підприємництва передусім щодо податкової політики. Вони висловлюють незадоволення економічною політикою уряду України, а також вважають за потрібне вжити заходів щодо втілення в життя програми економічних реформ та національної економічної політики, запропонованої Президентом України.

Серед заходів, що сприяли б активізації підприємництва та розвитку оренди, представники ділових кіл називають негайне введення в дію Закону України «Про оренду майна державних підприємств та організацій». Звертають увагу орендодавців на неприпустимість диктату і втручання у підприємницьку діяльність орендних колективів та заміну умов оренди без згоди організацій орендарів. Вони вважають також за необхідне припинити безпрецедентну практику введення в дію законодавчих актів заднім числом, як це було із Законом про оподаткування, переглянути розмір податку на добавлену вартість у бік зменшення тощо.

Не залишено без уваги й проблему безробіття. З метою її запобігання пропонується ввести в практику залучення до виконання держзамовлення суб'єктів недержавної сфери економіки на договірних засадах з державними підприємствами, насамперед підприємствами військово-промислового комплексу.

Власна інформація «ГУ».

Футбол. Перехідна ліга

ЛІДИРУВАТИ? ЦЕ НЕ ВАЖКО

Без особливих несподіванок розпочали друге коло команди третього дивізіону українського футболу. Каховський «Меліоратор» подолав на своєму полі «Океан» із Керчі, якому, мабуть, не вдасться повернутися до компанії звичних йому суперників. Гол у господарів на 45-й хвилині забив Шевченко.

Треба зрозуміти радість прихильників «Дружби» з Осипенко, які вже вважали, що їхні улюблениці втратили очко. Пікалов на 70-й хвилині не зумів реалізувати пенальті, призначений у ворота «Моря» з Феодосії. Штатний пенальтист «Дружби» так намагався виправити помилку, що гостям ледве вдавалося стримувати його. На 89-й хвилині Олександр все ж таки приніс перемогу своїй команді — 1:0.

А у Армянську «Титану» довелося відігруватися у матчі з аутсайдером. Це Поляков з кіровського «Антрациту» відкрив рахунок на 43-й хвилині. Лише у другому таймі Козлов (56) зрівняв рахунок. А коли здавалося, що матч закінчиться внічию, Борисенко забив гол. Йшла 80-та хвилина — 2:1.

Результати інших матчів: «Андезит» — «Дністер» — 0:0, «Лисоня» — Газовик» — 1:2, «Промінь» — «Явір» — 2:2, «Електрон» — «Зірка» — 2:3, «Гірник» — «Прометей» — 0:3.

У групі «Б» лідирує «Газовик» — 14 очок, у «Дністра» і «Олімпіка» по 11 очок. У групі «А» попереду «Титан» — 14 очок, у «Бажановця» — 12.

Сергій ЯРОСЛАВОВ.

Реалії

...ТА НАД ДЕРЖАВНИМ ...ПАПОРОМ УКРАЇНИ

...святкування ...могли над фа-...ке відділення ...в У... ...ки по-...цьк... війсь-...торію велике ...полотнище — ...прапор України. ...мандування са-...оядилося вста-...р на адмін-...ке в ніч на 9 ...вний прапор ...зірваний. Ста-...наруга над ...жави. У демо-...нах, таких, як ...ританія, Фран-...такий вчинок ...к злочин, а ...дповідальність ...рістю ...юну. ...завади прапор? ...бов'язані дати ...органи. Зло-

чинець має бути знайдений і покараний, хоча в цьому можна сумніватися, оскільки про цей факт протягом тижня не поставили до відома навіть прокурора міста. І вже із запізненням більше як на тиждень дали вказівку МВВС почати слідство. Чому так сталося, можна не дивуватися. Приклад недбалого ставлення до державних символів дає Верховна Рада Криму на чолі з М. Багровим. Там до цього часу майорить червоний прапор. Та й над усіма міськими і районними Радами — також червоно-сині прапори. Колишньої УРСР, а не України.

Віктор СТУС,
редактор газети «Судакский вестник».
Судак.

Пост ДАІ

ВАШ ДРУГ «СИГНАЛ»

Лиш півтора року виходить заснований МВС України й Центральною радою Спілки автомобілістів журнал для водіїв «Сигнал». Та він уже став дуже популярним, з майже 150-тисячним тиражем. Запитую головного редактора В. ВОЛОШИНА: чим журнал привертає увагу, маючи такого сильного конкурента, як «За рулем»!

—Більшість наших матеріалів ближчі саме українському читачеві. Це все, що стосується розвитку автомобілебудування в Україні, автосервісу, будівництва доріг, організації руху. З початку цього року щономера друкуємо карти основних автошляхів України, де вказуємо розміщення майстерень, заправок, їдалень, аварійно-небезпечних ділянок.

— Було б на чому їздити! Ціни на автоВАЗівські машини вже сягнули півмільйона...

— Чекати, що наші потреби задовольнять, скажімо, з Тольятті—марна річ. Наші читачі через журнал звертаються до уряду з пропозиціями щодо власного автомобілебудування, надаємо слово й керівникам галузі.

Потужне автомобілебудування в Україні—не фантом, заводів досить, потрібна лиш чітка координація дій. До того ж, як показує досвід США, інших країн, саме ця галузь витягла на гору всю економіку. Гроші тих, хто купує автомобілі, невпинно працюють на розвиток інших виробництв. Тому там, де роблять «мерседеси» чи «тойоти», відповідну якість мають і телевізори, і окуляри, і безліч інших речей.

— Дай, Боже, щоб усе збулося. А чим може зарадити «Сигнал» своїм читачам сьогодні!

— Ми ведемо рубрики, аналогів яким нема в жодному закордонному автожурналі, — «Водій — водієві», «Сам собі слюсар», «В дорозі знадобиться», «Послухаємо спеціаліста». Робимо це не від хорошого життя. Там, де сервіс на кожному кроці, ніхто не цікавить, як доглядати акумулятор чи як продовжити строк служби шин. А ми присвячуємо таким порадам майже половину журналу.

— Що таке рубрика «Послухаємо спеціаліста»!

— Візьміть користування ближнім світлом. Нібито проста річ, а нічних наїздів не меншає. Цю справу дослідив технічний експерт, конструктор автозаводу «Комунар» Л. Спекторов. Думаю, його розрахунки були відкриттям для багатьох. Знаєте, яка швидкість гарантує безпеку при ближньому світлі? Тільки 40 кілометрів на годину! Хіба хтось дотримується цього? А от як збільшити швидкість і не наразитись на небезпеку, можна прочитати в журналі. Друкуємо розроблені спеціалістами методи контраварійного навчання водіїв, спеціальні тести для самоперевірки знання правил. У нас постійно виступають з консультаціями юристи, а останнім часом—і працівники карного розшуку.

— Ще можна оформити передплату!

— Якщо зробите це до 30 травня, отримуватимете журнал щомісяця протягом другого півріччя. Ціна за всі 6 номерів — 72 карбованці. Це мають зробити і наші давні передплатники, бо інфляція з'їла всю внесену раніше суму, півроку ми були збитковими й утрималися лише завдяки фінансовій допомозі МВС України.

Бесіду вів Владислав ГРОМОВ.

ПОГОДА

26—27 травня на Україні передбачаються дощі, грози, сьогодні у Прикарпатті сильні дощі. Вітер переважно північно-східний, 7—12 метрів на секунду. Температура вдень сьогодні 10—17, завтра вночі 4—10, удень 15—20 градусів.

По Київській області сьогодні вдень короткочасний дощ, гроза, вітер північно-східний, 7—12 метрів на секунду. Температура 11—16 градусів.

ПОПРАВКА

В матеріалі «Позиція нашої держави», опублікованому в газеті за 23 травня ц. р., останній абзац 3-ї колонки і початок 4-ї колонки правильно треба читати:

Виникає питання, як бути тепер з угодами й деклараціями, що підписані у Біловезькій Пущі, Алма-Аті (грудень 1991 року)... (далі за текстом).

Наша історія

...овідає нащадок Рюриковичів

...їна монархія ...ла б дуже до-... Приклад ба-...ських країн ...монарх на чо-...гарантом ста-...заявив на про-...ві прес-конфе-...кость князь ...ський, 26-річ-...великого кня-...Володимира. ...їхавши на ба-...х предків пів-...запрошення ...біль», князь ...який виріс у ...сійської еміг-...ї, за його сло-...о проїнявся ...о економічно-...го відроджен-...розповів про ...м у Франції ...ни Київської ...ава Мудрого, ...нцузькою ко-...з цього об'-...приняти міжна-...ижу держави

Князь Волконський повідомив журналістів, що особисто не знайомий з «претендентом на український престол» Олексієм (Олельком) II, князем Долгоруким, принцом Анжу, який проживає в Іспанії. Однак цілий ряд досліджень у галузі генеалогії і документи ставлять під сумнів його права на український престол. На думку Сергія Волконського, претендент взагалі не має ніякого відношення до роду Долгоруких.

Через засоби масової інформації князь Волконський звернувся до громадян Республіки Крим із закликом захистити без ненависті і насильства єдність Української держави, застеріг від підтримки непродуманих рішень окремих людей, які ведуть до посилення небезпеки воєнного конфлікту.

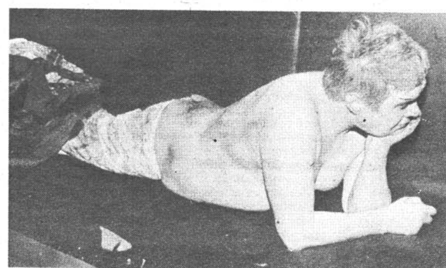
Марина ТАРНАВСЬКА.
(Укрінформ).

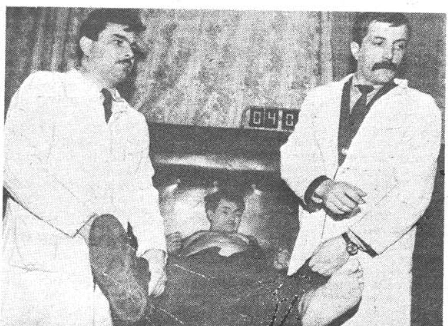
Ракурс

ВИТВЕРЕЗНИК ПОДОРОЖЧАВ

Так, послуги медвитверезника вже досягли 250 карбованців з одного сизого носа. Можливо, для клієнта це відчутна цифра, і йому є над чим подумати, лежачи на казенному дивані. От, мовляв, які часи настали. А для працівників цих сумних установ не змінилось, мабуть, нічого: та сама брудна і невдячна робота...

Фото Олекси ВЕРЕСНЯ.

РАДИКАЛЬНІ РЕФОРМИ — ОБ'ЄКТИВНИЙ СУСПІЛЬНИЙ ПРОЦЕС

(Закінчення. Початок на 3-й стор.).

ляється щорічно тільки 16. Третина землі відпочиває під паром. І ці 16 мільйонів землі годують все населення. Вже багато років Туреччина не закуповує зерно за кордоном. А у нас обробляються майже всі 34 мільйони гектарів. Ми переорювали все, навіть біля річок, луки та пасовища на Поліссі, завдаючи великої шкоди природі, а родючі поліські землі, та й не тільки поліські, занедбали. І сьогодні маємо відповідні результати.

До речі, в тій же Туреччині і хліб дуже смачний. Там діють невеликі пекарні, що випікають за добу по півтори-дві тонни хліба. Вони не будують, як ми, заводів-велетнів, на сотні тонн хліба, і нема проблем, як його доставити споживачам. Правда, хліб у Туреччині коштує порівняно дорого. Там взагалі, як і в інших країнах, що мають ринкову економіку, знають ціну сільськогосподарській продукції. У нас же ще не вироблено такої політики цін, яка б заохочувала трудівника села дбати про збільшення виробництва продуктів. Хіба це нормально, коли я місяць тому, будучи на ринку у Дніпропетровську, бачив, що кілограм зерна продають по сім карбованців, а кілограм печеного хліба у магазині — менше трьох. При таких перекосах з цінами буде й відповідне ставлення до хліба, м'яса та іншої продукції. Але дивіться, коли тільки уряд запропонував на сесії Верховної Ради, що настав час відпускати ціни, нехай село встановлює такі, які у нього складаються, депутати не погодились, різко виступили проти. Мовляв, не можна, щоб хліб коштував дорого.

Відчуваючи великий інтерес присутніх до того, як складаються відносини між країнами СНД, зокрема, між Україною і Росією, І. С. Плющ зупинився і на цих питаннях. Зараз і в Україні не скрізь спокійно, сказав він. Комусь хочеться розпалити неприязнь між окремими регіонами, між людьми різних національностей. Ми говорили: заслуга Верховної Ради, уряду, інших структур у тому, що в Україні не було ворожнечі, не виникало гострих конфліктів, не пролилася кров. І зараз багато робиться для того, щоб всі проблеми вирішувалися цивілізованим шляхом. На жаль, декого це не влаштовує. Як ви знаєте, загострюється ситуація в Криму. Коли на сесії обговорювався бюджет України, можна було почути думки, що хтось обіжає Донецько-Криворізький басейн. Не справедливо, мовляв, формується бюджет. Можливо, й не справедливо, але нинішню структуру виробництва, яка складалася десятками років, за один рік не можна докорінно змінити. Думається, не можна погодитися і з тими, хто хотів би форсувати федеральний устрій, розділити Україну за територіями. Я впевнений, що народ від цього нічого не виграє.

Потім Голова Верховної Ради України І. С. Плющ відповів на численні запитання учасників зборів.

Перший крок — мобілізуючі строки

21 травня в Києві відбулося засідання недавно створеної Надзвичайної комісії з проблем екологічного стану ріки Дніпро та якості питної води, в роботі якого взяв участь Президент України Л. Кравчук.

На початку засідання він сказав, що Дніпро — то центр духовного й фізичного життя нашого народу, адже колись на цій великій ріці сформувалася українська нація, народжувались наші найбільші цінності, а сьогодні з басейном Дніпра пов'язане існування 30 мільйонів чоловік.

Голова Надзвичайної комісії Ю. Щербак серед першочергових завдань назвав створення її організаційних структур та розробку концепції порятунку Дніпра, а також національної програми з цієї проблеми. Головна мета роботи комісії — збереження здоров'я людей через поліпшення якості питної води, зменшення забруднення річок та водойм басейну Дніпра, раціональне використання й охорона поверхневих і підземних вод, збереження природних ландшафтів на берегах Дніпра.

У своїй діяльності Надзвичайна комісія спиратиметься на співпрацю з урядовими структурами, місцевими владами, промисловцями, науковцями й громадськими об'єднаннями.

Голова комісії висловив надію, що згодом у розподілі бюджету з'явиться й рядок щодо Дніпра. Втім, треба знайти найоптимальніші шляхи витрачання коштів.

Л. Кравчук, говорячи про джерела фінансування програми, зауважив, що крім виконання її за рахунок можливих державних надходжень треба мати реєстр підприємств-забруднювачів з прізвищами їхніх керівників, щоб через представників Президента доводити до них відповідні вимоги з метою розробки ними своїх екологічних програм.

Підбиваючи підсумки, Л. Кравчук сказав, що сьогодні ще немає цілісної програми щодо Дніпра й питної води, хоча й є задуми в окремих напрямах діяльності. За згодою з головою Надзвичайної комісії він встановив строки створення концепції (до грудня цього року) і розробки програми (до квітня наступного року), які Ю. Щербак назвав мобілізуючими.

Проте Президент зазначив, що конкретні роботи треба починати, не чекаючи програми. Для цього досить скласти план. Щодо законів, сказав він, то можу вийти з відповідною ініціативою до Верховної Ради, попередньо порадившись с юристами.

Олексій БРЕУС,
спеціальний кореспондент «Голосу України».

ЗАЯВА

ДЕПУТАТСЬКОЇ ФРАКЦІЇ «НОВА УКРАЇНА» «ПРО ПРОЕКТ БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ НА 1992 РІК»

Депутатська фракція «Нова Україна» ще раз обговорила проект бюджету. І заявляє таке:

1. Фракція «Нова Україна» буде голосувати проти бюджету, оскільки це є чергова спроба уряду ввести в оману не тільки Верховну Раду, а й весь народ України. Нас усіх хочуть протримати в ілюзії, буцімто уряд знає, куди йти і що робити.

2. Для всіх очевидно, що бюджет, в якому штучно завищена доходна частина і занижено видатки, виконаний бути не може.

3. За цих умов голосувати за бюджет означає сприяти антинародній політиці уряду, який замість проведення радикальних реформ займається самозбереженням.

4. «Нова Україна» неодноразово вносила конкретні пропозиції щодо зміни структури бюджету, реформи податкової політики і пропонувала шляхи більш ефективного використання бюджетних надходжень.

На жаль, наші пропозиції не були враховані. Тому ми відмовляємось від конструктивної співпраці з даним складом уряду, заявляємо про свою опозицію до нього і наполягаємо на його негайній відставці.

5. Депутатська група «Нова Україна» пропонує Президентові України Л. М. Кравчуку якнайшвидше провести докорінну реорганізацію виконавчої влади, очолити її і перейти до проведення реформ.

Економічні реформи та уряд, здатний їх провести, — це сьогодні головне в побудові сильної, незалежної Української держави.

Київ, 18 травня 1992 р.

ХТО «НА КОНІ», ТО — Й НА КОНЕЙ?..

У відповідь на заяву Кальміуської паланки українського козацтва (читайте номер «ГУ» за 1 травня), що була викликана фактом складання донцями сусідньої Луганської області присяги на вірність «Войску Донскому и своему Отечеству России», отаман донців Донеччини — він же голова постійної комісії обласної Ради по законності і охороні конституційних прав — Іван Бєломєсов зібрав прес-конференцію, на яку запросив лише представників трьох газет області з проросійською орієнтацією.

Козацький ватажок-депутат підтвердив факт офіційної реєстрації в Донецькому облвиконкомі Міуського округу донських козаків. Він поклявся, що не допустить політичної діяльності в регіоні, що може призвести до конфліктів, сутичок, а тому, не приведи Боже, пролиття крові на міжнаціональному грунті. З цієї ж причини складання присяги донців області найближчим часом (?!) не планується. Згідно із зареєстрованим статутом станичники мільйонного Донецька мають намір сконцентрувати свою увагу перш за все на зусиллях по реабілітації козацтва, культурно-просвітницькій діяльності, підготовці молоді до служби в армії.

Не без підстав виникає запитання: «Служби в армії якої країни?» Якій, звісно, присягнув. Тоді стає зрозумілим туманне міркування І. Бєломєсова: «Присяга — то історичний документ, переписувати який немає потреби. Це є історична присяга донських козаків у єдиній тоді ще Росії, коли козак присягав на вірність «Господу Богу і Отечеству». Але ж нам уже добре відомо, кому склала присягу станиця Гундоровська того ж Міуського округу — «Отечеству «России»?! Так що лукавить отаман донецьких донців. Та мало того: в своїх викладах він іде ще далі. Без тіні сумніву зі сторінок газети «Город», яка останнім часом, м'яко кажучи, стала недолюблювати державність України, І. Бєломєсов констатує: «Адже тим же українським козакам добре відомо, що і вони історично є діаспорою Війська Донського в Україні. Ми всі належимо до донських козаків, Вітчизною яких була єдина і неділима Росія. Вона і породила нашу етнічну формацію — «козаки». Навіть у метриках раніше так і писали — «казак».

Отакої!.. Звинувачуючи публічно українське козацтво в націоналізмі («попахивает национальным душком»), І. Бєломєсову гоже було б замислитися: чи не тхне від його «історичних» розвідок звичайнісіньким великодержавним шовінізмом, страшна ціна якого протягом століть добре закарбована в пам'ять українського та інших народів.

Та повернемося на вищезгадану прес-конференцію. Крім аргументів «історично-етичного» характеру, на зустрічі було дещо, що мій колега-журналіст м'яко визначив як «несолідність». Не без гордощів отаман І. Бєломєсов повідомив, що у списках донців Міуського округу сьогодні десятки його колег-депутатів, два співголови комісій облради, кілька директорів великих підприємств, навіть начальник обласної міліції та обласний військовий комісар. Тож про які утиски з боку українських козаків мають говорити донці Донеччини, коли їх «казаки» тримають сьогодні в своїх руках буквально всі офіційні структури влади в області? Вони справді «на коні» — в керівному кріслі.

І щодо коней: тут теж отаман не був скромним, заявивши, що коней у них вже 20, а українці не мають жодного. То, звичайно, неправда: є в Кальміуської паланки коні, на яких і збираються у літній культурологічний похід на Кубань з приводу ювілею переселення туди українських козаків. Звичайно ж, за взаємною угодою.

Минулого тижня в Донецьку побувала генеральна старшина українського козацтва, яка провела тут своє коло. Ситуацію підігрівали і повідомлення з Криму, де з'явились перші «добровольці» з саморобними лампасами на галіфе. З приводу цього Рада отаманів українського козацтва прийняла спеціальну заяву, де міститься нагальна вимога до донців не втручатися у внутрішні справи суверенної України. В противному разі українські козаки залишають за собою право вжити всіх заходів, необхідних для збереження цілісності своєї держави.

8 травня генеральна старшина мала намір провести переговори з представниками донецької станиці Міуського округу про можливість складання донцями області присяги на вірність «матушке-России». Та, на превеликий жаль, отаман І. Бєломєсов діалог ігнорував. Кажуть, він напередодні необачно упав з купленого ним коня і трішки забився. Але ж є його заступники, є, врешті-решт, слово козака і козацька дисципліна. Чи цього не знати колишньому міліціонерові І. Бєломєсову?..

Отож на прес-конференції головний отаман українського козацтва Є. Петренко сумно констатував, що донецьких переговорів як таких не відбулося з вини протилежної сторони. «Але ми вже постаралися довести свою точку зору до місцевої влади, — заявив далі отаман, — досить вже донцям ходити по наших головах. Далі нам відступати не можна. На території України не може бути формувань іншої держави. Де гарантія, що після Криму донці не прийдуть на Донеччину? Ми будемо намагатися вирішувати всі питання політичними методами. Та коли найближчим часом Верховна Рада України не прийме відповідного закону про заборону діяльності на території України ворожих формувань і осіб, коли цим не займеться Президент і Служба національної безпеки, то українське козацтво залишає за собою право захищати інтереси свого народу».

Юрій ДОЦЕНКО,
власний кореспондент «Голосу України».

Іван МОЗГОВИЙ:

«МИ — ЗА ПАРИТЕТ ЦІН»

Голова Селянської спілки України — Іван Мозговий, людина, про яку знають небагато. Але він, як ніхто інший, знає баланс сил на селі. Тому, його точка зору на теперішній стан справ багато в чому вирішуватиме політику в питанні «місто — село».

— Ось ви кажете — фермери. Та вони ж тепер на межі краху. Наприклад, нещодавно прийшов до мене один, просить допомогти одержати кредит. Гаразд, з ним ми питання вирішили, але от як з іншими. Як на мене, то без допомоги радгоспів, колгоспів, чи то машинно-тракторних станцій фермерові не вижити. За нашими підрахунками, на Україні рентабельні ті господарства, де на 100 гектарів було більш як 700 кінських сил. Усі інші — банкрути. А де, питається, взяти гроші на таку техніку?

На думку Селянської спілки, ситуація на селі така. Після зустрічей селян з Прем'єром, Президентом та відповідей уряду на запитання депутатів-аграріїв, було складено пакет документів. Два тижні тому з Кабінету міністрів надійшла відповідь про виконання прийнятих рішень. Загалом, на сьогодні вирішено близько 80 відсотків питань. Одне з головних — питання про індексацію цін. Але тих 59 мільярдів карбованців, що виділив Президент, вистачить щонайбільше на три місяці. Потім настануть скрутні часи.

Коли вважати, що всі плани проведення робіт будуть виконані, і ми зможемо засіяти всі посівні площі, то збитки господарств під час збирання продукції досягнуть 120 мільярдів. Парадокс, але чим більше буде вироблено продукції — тим вищими збитки. Одна з причин того — неконтрольоване ніким зростання цін на промислову продукцію для села.

Сказати, що в усьому винні підприємці, я не можу. Справа в тім, що сьогодні немає механізму, який би регулював або контролював фонд споживання. Але вихід з цього становища є. Нелегкий, але ж є. Він полягає в регулюванні державою цін на сільгосппродукцію. Немає жодної цивілізованої країни, де б ціни не регулювались державою.

Звісно, ми розуміємо, що з грішми в держави сутужно. Але наш варіант не вимагає значних сум готівкою. Він полягає в тому, щоб створити узгоджувальну комісію між виробниками сільгосппродукції, державою і промисловцями. Усіх, без винятку, форм власності. Роль держави в цьому випадку полягатиме в регулюванні торговельних стосунків поміж селом та містом. Якщо держава домовиться з промисловцями про певні фіксовані ціни на метал, паливо, а промисловці в свою чергу з цієї сировини виготовлятимуть продукцію за прийнятними для селян цінами, то село буде в змозі гарантувати постачання продукції по нормальних цінах також. В іншому випадку неконтрольоване зростання цін з одного та другого боку призведе до нового рівня інфляції, наслідки якого не передбачити.

Адже сьогоднішній уряд розуміє, що його стійкість неможлива без певної стабільності на продовольчому ринку. Селяни, в свою чергу, не вороги уряду, навпаки. Ми хочемо мати стабільність, бо лише за цієї умови можливий нормальний процес збирання врожаю, без якого суверенної України нам ніколи не побудувати.

Записав Євген ТУР.

ПОЧІМ «ОПІУМ» ДЛЯ СЕЛЯН?

Аграрний огляд

Цього року отрути дорогі або їх взагалі немає. На цьому тлі справа асоціації «Арніка» має особливе звучання. Так, саме тієї «Арніки», про яку йшлося в парламенті.

Ось що мені вдалося з'ясувати. З допомогою голови постійної Комісії Верховної Ради з питань агропромислового комплексу Анатолія Чепурного до асоціації «Арніка» звернулися представники 200 районів України. Вона бралася з переданого зерна випустити горілку в експортному варіанті. Потім спродати оковиту і за виручену валюту закупити пестициди. Але й до сьогодні їх немає.

— Ліцензію на експорт горілки дістали ми нелегко, — розповідає президент «Арніки» Сергій Боровський. — Згодом виявилося, що бракує пляшок для розливу. Далося взнаки і те, що ми працювали без хабарів: принципово вирішили всі інстанції пройти законно.

Як на мене, тут зіграв певну роль і Мінсільгосп. Точніше, декотрі з його керівників, наближених до «Агробізнесу». Бо ж «Арніка» могла стати конкурентом останнього. А для нас страшніше те, що багато тисяч гектарів полів залишилися беззахисними перед шкідниками і хворобами рослин. А це вже нові втрати аграрних козирів. Звісно, тепер будуть спроби списати всі гріхи на «Арніку». Але ж це не комерційна організація, а, власне, одна з перших в Україні дистриб'юторних компаній. Сумно, що тоді у багатьох з моїх ровесників-економістів (котрі згуртувалися навколо «Арніки») впадуть руки. Тим паче, що чимало підприємств і колгоспів на грані банкрутства. Саме тому президент «Арніки» Сергій Боровський, як і голова Української селянсько-демократичної партії Сергій Плачинда, пропонують ввести надзвичайний економічний стан в Україні. Хоча, як на мене, для цього потрібен детально розроблений пакет законів і документів. Тривожний факт навів Сергій Плачинда: «На останньому з'їзді РУХу селян було мало. Але навіть цим небагатьом не надали слова. Тому я змушеним був опублікувати виступи в газеті «Молодь України».

Складною називає ситуацію на селі Селянська спілка України.

— Тих грошей, що виділив Президент, вистачить щонайбільше на три місяці. Потім настануть скрутні часи, — розповідав голова Спілки Іван Мозговий. — Коли ми всі площі засіємо, то збитки господарств під час жнив сягнуть астрономічної суми. Чим більше буде вироблено продукції, тим більші будуть збитки. Одна з причин — ніким не контрольоване зростання цін на промислову продукцію для села.

На мій погляд, один бік проблеми полягає в тому, що ми не визначилися, хто має ціни регулювати: держава чи ринок. А за даними Мінстату України, за січень — квітень 1992 року у зіставленні з торішніми ціни на міндобрива та пестициди зросли в 17,5 раза, на паливне аж у 52,5 раза! Тому змінилася й аграрна пошта редакції. Замість прохань і плачів йдуть звернення із серйозними економічними і політичними вимогами. Найбільш рішучі, приміром обухівський фермер Микола Коломієць і К°, планують блокувати тракторами парламент. Позаяк ціни ростуть, а кредитів — катма. А тим часом знову постає питання про гербіциди і пестициди. Невже ми навчилися рахувати лише втрати?

Віктор КОСАРЧУК,
аграрний оглядач газети «Голос України».

Закарпатська область. Багато років невелична річечка Синявка, що протікає через село Осой Іршавського району, вірою й правдою служила селянам — крутила жорна і била соняшникову олію. Але з часом, захопившись великою механізацією, майже забули про сільський млин.

Зараз же завдяки сільським умільцям на чолі з колишнім шахтарем Юрієм Юрійовичем Варцабою (на знімку) закрутилися лопаті, запрацювали жорна. Зручно і селянам — дешева енергія меле борошно, збивають масло, і не треба далеко їздити.

Фото Георгія УДОВИЧЕНКА.

Подальший хід земельної реформи в Україні цікавить не лише вітчизняних спеціалістів, про що говорить недавній візит в Україну урядової делегації з канадської провінції Альберта. Канадці запропонували урядові України співпрацю у проведенні земельної реформи за системою «Torrens». Це, на їхню думку, дозволило б провести облік земельних та лісових ресурсів, полегшити перехід до їх приватизації. Після переговорів у Києві члени делегації побували в Івано-Франківській області, оцінюючи перші результати реформи.

У Івано-Франківську й виникла ідея виконання мікропроекту за системою «Torrens» в одному Косівському районі області. Яка з того реальна користь Україні та які перспективи нашої земельної реформи — про це розмова із спеціалістом-практиком, начальником Управління земельних ресурсів та природокористування Івано-Франківської області Олександром КОВАЛІВИМ.

«ТРЕТЯ КОЛЕКТИВІЗАЦІЯ»

— Оскільки розпочалася приватизація землі і оскільки існуюча бюрократична система стримує реєстрацію та облік земель, то такий проект допоміг би впровадити відповідну комп'ютерну систему і дати повну інформацію про ринкові відносини на землі. Проте система «Torrens» нам зовсім невідома і те, що на сьогодні вже є у них, ніяк не можна штампом накладати на нашу українську ситуацію. Тому ми й вибрали для експерименту дуже специфічний Косівський район, в якому є і гірська, і передгірська, і низинна місцевості, є колгоспи і фермери, приватні й державні підприємства. Окрім того, канадська сторона виявила готовність, за підтримки уряду України, розглянути можливість інвестування такого проекту і надання необхідної допомоги в його реалізації.

— Все це добре, і Захід, мабуть, нам допоможе... Але здійснювати земельну реформу все ж таки нам, і тільки від нас самих залежатиме, як вона відбуватиметься.

— Земельна реформа полягає в тому, щоб землю віддати народові, який живе на своїй території, щоб він став її повноцінним власником і отримував дивіденди. І коли кричать, що селянин має землю, а робітник на заводі має верстат, то цього я ніяк не можу збагнути.

У всьому світі обумовлено, що земля і природні ресурси на даній території дають ренту. Всі ці кошти йдуть у федеральний бюджет. Капітал, вкладений у певне виробництво, через податкову політику повинен давати проценти. З цього формується відповідний державний бюджет і розвиваються всі соціальні програми. Вільна праця дає зарплату, тобто особистий прибуток. Наш «соціалізм» же будувався на трьох китах: відібрали землю, націоналізували капітал і людину зробили рабом. Тому, коли йдеться про ліквідацію колгоспів, у яких ці три фактори злилися в єдине ціле, то мається на увазі роз'єднання землі, капіталу і створення умов для вільної праці. Саме тому цю монолітну колгоспну систему необхідно ліквідувати якнайшвидше.

— А як же все-таки із приватизацією?

— Приватизувати, на мою думку, можна не більше 40 процентів землі. Якщо ми все «приватизуємо» таким чином, як це запропоновано, то що відбуватиметься? Для прикладу, в Кіровоградській області, скажімо, є село, в якому залишилося 20 пенсіонерів і є п'ять тисяч гектарів землі. То за такої системи приватизації це — абсурд! Маючи у власності стільки землі, ці пенсіонери, здаючи її в оренду, матимуть величезні ренти і житимуть, як нафтовики в Кувейті.

— Але ж на сьогодні пенсіонерів на селі вдвічі більше, ніж працюючих селян. Є райони, в яких справді залишилися майже самі пенсіонери. І держава не в змозі їх сьогодні соціально забезпечити...

— Мені часто намагаються, даруйте, замилити очі: «Оце ми плануємо збудувати колгоспну пекарню, ковбасний цех, таке інше і будемо годувати пенсіонерів». Все це — дурниця, розрахована на некомпетентність влади і спрямована на власне збагачення. Бо ж насправді ніхто нікого годувати не збирається. І на сьогоднішній перехідний період не варто нічого видумувати, а чітко обумовити: ніхто не має права торгувати землею і наживатися на цьому.

— Пане Олександре, всі вже, здається, зрозуміли, що розмови про «борги селу» — це пустий звук. Ніхто нікому не збирався і не збирається повертати борги. З іншого боку, різниця цін на продукцію і продукти, невідповідність соціального забезпечення все більше загострюють відносини між містом і селом...

— Жителі одного села працюють у колгоспі й на заводі. І ті, й інші отримують зарплату. Але всі жителі села ходять однією дорогою, до одного магазину чи будинку культури. Така ж ситуація в місті. Заводи, розташовані на території міста, платять земельну ренту, і ці кошти йдуть у міський бюджет. І не можна допустити ворожнечі між містом і селом, між колгоспниками і неколгоспниками.

— Але ж акціонування колгоспів-радгоспів вже відбувається по всій Україні...

— Ніколи колективна власність не підмінить ні приватної, ні державної власності на землю. І те, що сьогодні відбувається в Україні, я б назвав «третьою колективізацією». Ми підмінили поняття і самі в це повірили. Можливе колективне господарювання, але не колективна власність. Один чоловік, яким би він не був, не в змозі обробити 500 гектарів землі, тому колективна праця була, є і буде. Та коли мені кажуть, що в моєму сільськогосподарському колективі на рівних правах зі мною той, що пензлі робить, рукавиці шиє чи шашлики смажить, то цього я не розумію.

— Отже, ви маєте свою концепцію земельної реформи в Україні?

— Якщо ми будуємо правову суверенну Україну, то маємо сказати, що всі національні багатства (і земля також) є власністю українського народу. Ми повинні визначити ту частку, яка буде приватизуватися: і землі, і фабрик, і заводів. Є національне багатство, скажімо, ліси, які залишаються виключно у державній власності і мають працювати на весь народ... В іншому разі одні в своєму «колгоспі» процвітатимуть і робитимуть будь-яку політику, бо решта приповзе до них на колінах зі своїм комбайном, віддаючи його задарма. Один раз ми вже це пережили, і не дай Боже, нам ще раз цього допустити. Бо земля — це передусім політика і боротьба за владу. На папері ліквідувавши колгосп, ми збережемо його сутність. В нього залишиться і техніка, і ресурси, і, що найважливіше, земля. Все це необхідно пропорційно поділити, раз і назавжди ліквідувавши монополію. Якщо цього не відбудеться, на мою думку, ми створимо підґрунтя для небезпечного результату — повернення до тоталітаризму.

Розмову вів Юрій НЕСТЕРЯК.

Актуально

Оголошено мобілізацію

Розпорядження про призов резервістів видав Президент Молдови Снєгур. Цей крок він пояснив «неприхованою агресією частин 14-ї армії проти суверенної держави». Учора в Кишиневі відбулося екстрене засідання сесії молдовського парламенту, на якому Снєгур виступив з доповіддю про ситуацію в республіці.

А напередодні в Лісабоні відбулася зустріч представників зовнішньополітичних відомств Молдови, України, Росії й Румунії. На ній прийнято спільну заяву, в якій закликається обидві сторони, що ворогують, припинити вогонь, відвести бронетехніку й військові формування на місця їх постійної дислокації, а також відновити роботу узгоджувальної комісії.

Спадок минулого

До негайної міжнародної допомоги у врегулюванні карабаського конфлікту закликали на лісабонській міжнародній конференції з проблем СНД представники Азербайджану й Вірменії. Вірменський міністр закордонних справ Ованісян звинуватив у конфлікті колишню радянську політику — поділяй і владарюй, а також запросив міжнародних спостерігачів прибути до Нагірного Карабаху для аналізу ситуації. Керівник азербайджанського зовнішньополітичного відомства Гасімов, у свою чергу, заявив, що ООН та НБСЄ повинні вжити всіх можливих заходів для встановлення миру в регіоні.

Перший великомасштабний

Договір про дружбу, співробітництво та взаємодопомогу між Росією й Казахстаном підписано учора в Москві. Як повідомив журналістам казахстанський Президент Назарбаєв, це лише перший великомасштабний договір двох держав.

Тепло і світло потрібні й у травні

Повністю припинено постачання газу до Вірменії. Це трапилося після того, як Південна Осетія перекрила газопровід, яким паливо надходило до Грузії, а звідти до Вірменії. Ситуація ускладнюється ще й тим, що брак газу для Єреванської ТЕЦ спричинив різке скорочення виробництва електроенергії.

«Сильна рука» не пройшла

За відновлення інституту президентства у Литві проголосувало близько 40 відсотків жителів республіки, які мають право голосу, повідомив заступник голови республіканської виборчої комісії Літвінас. Однак згідно з діючим законодавством результати референдуму вважаються позитивними, якщо стверджувальні відповіді дадуть більше половини від загальної кількості виборців. Таким чином, литовські громадяни висловилися проти президентської «сильної руки».

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

В ІМ'Я УКРАЇНИ

Левко Григорович Лук'яненко звернувся до редакції з проханням надрукувати його прощальну промову в парламенті, виголошену ним перед від'їздом до Канади в ранзі посла України в цій державі.

Виконуємо його прохання і бажаємо успіхів на нелегкій новій роботі.

У час передвиборної кампанії як кандидат у народні депутати України я дав слово боротися за визволення України з-під московської окупації і створення самостійної держави. З Божої ласки Україна проголошена самостійною державою. Я виконав основне завдання свого життя і своє зобов'язання перед вами — виборцями. Ви бачите, як ідея державності України крок за кроком розростається, навертаючи до себе дедалі більше й більше людей.

1989 року її сприймали ще з острахом, як крайньо екстремістську, за яку влада завжди запроторювала людей до тюрми та Сибіру. Тоді переважна більшість із вас думала, що влада й далі спроможна це робити. Проте національно-визвольні сили добиваються дедалі більших демократичних прав, а в самостійності все більше громадян України починає бачити порятунок від безправності та злиднів.

Завдяки активістам національно-визвольного руху Україною покотилися масові акції: живий ланцюг злуки від Києва до Львова, здвиг у Хусті для поновлення відчуття єдності української нації від середини до західних кордонів, величезні здвиги на Волині з нагоди 349-ї та 350-ї річниць Берестецької битви, всеукраїнське святкування 500-річчя козаччини та інші масові заходи. Україна загомоніла. Героїчний дух пращурів у цих великих акціях наповнював серця учасників, які потім розносили його по всій Україні, всівали її жовто-блакитними значками і прапорами.

А згадайте, шановні українки і українці всіх областей, ваші походи на Київ до будинку Верховної Ради і багатотисячні мітинги. Згадайте наші палкі промови, коли душа підносилася до неба, кров у жилах закипала й згинала пальці у сталевий кулак! А згадайте Київ дня піднесення жовто-блакитного прапора біля Київської міської Ради на Хрещатику — оті понад сто тисяч радісних облич і дружний гомін, і привітальні крики, і сльози радості від перемоги і надії! Це той Київ, який після тяжкого гніту й покори раптом справді став національним серцем і своїм бурхливим вируванням почав ганяти кров від центру до Тернополя, Львова і Ужгорода, Черкас і Вінниці й Одеси, Січеслава, Запоріжжя й Луганська, Волині північної та Чернігова — по всій великій Україні.

Під вашим тиском Верховна Рада 16 липня 1990 року проголошує Декларацію про державний суверенітет України, якою кидає виклик Російській імперії, відкрито декларуючи намір створити незалежну від Москви Українську державу.

Через три місяці, 24 жовтня 1990 року, Верховна Рада скасовує статтю 6 Конституції УРСР і тим самим скасовує правову основу комуністичної диктатури й проголошує свободу політичної діяльності.

Уперта боротьба республіканців за легалізацію своєї партії закінчується перемогою — 5 листопада 1990 року її зареєстровано в Міністерстві юстиції, і українська політична система після сімдесяти років однопартійної диктатури перетворюється в плюралістичну систему.

Самостійницькі ідеали поступово проникають до Верховної Ради, і коли заколот ГКЧПістів провалюється, Верховна Рада проголошує самостійність, забороняє оплот Російської імперії — КПРС і приступає до створення атрибутів незалежної держави: армії, прикордонної охорони, національної гвардії, служби безпеки, своєї грошово-фінансової системи тощо.

Розпуск СРСР і практичні кроки в зміцненні незалежності викликають лють російських шовіністів. На каламутних хвилях великодержавництва народжуються антиукраїнські акції Руцького, командування СНД та Чорноморського флоту, намагання кримської партократії Багрова відірвати Кримську область від України, створити проросійську територіальну формацію в Донбасі.

Три роки тому національні сили були маленькі і слабкі, напівпідпільні. Два роки тому вони прорвалися до Верховної Ради і, складаючи чверть її депутатів, здужали офіційно проголосити в Декларації самостійність України за мету держави. Рік тому домоглися здійснення цього наміру і проголосили самостійність та почали нарощувати сили держави.

Тепер цей молодий організм розширює сферу свого захисту і приступає до створення за кордоном державних органів, що мають відстоювати перед зовнішнім світом право України на рівноправне незалежне існування.

Організація української дипломатії — це нова справа для молодої Української держави. І хоч у нас є невеличка група висококваліфікованих дипломатів, у нас немає великого досвідченого дипломатичного корпусу, ще, можна сказати, немає належної системи навчальних закладів для підготовки дипломатів, ще не вироблена національна дипломатична мова, немає дипломатичного досвіду, котрий, як то звичайно буває, набувають упродовж діяльності багатьох і багатьох поколінь своїх дипломатів, — усе це ще тільки належить здобути. А тим часом Росія привласнила собі імперське Міністерство закордонних справ, перетворила союзні посольства в російські і проводить широку діяльність, стратегічна мета якої полягає в тому, щоб виробити в усіх державах вільного світу прихильне ставлення до створення нової Російської імперії, хай навіть і під новою назвою та із заміною атеїзму на християнство і соціалістичної економіки на ринкову. Цій стратегічній меті служить тактика спотвореного зображення нею Української держави перед іншими державами світу, а оскільки російські посольства великі, то і вплив їхньої дезінформації значний.

Зовнішній захист національних інтересів України вимагає спростування брехливої антиукраїнської пропаганди і створення прихильного ставлення до молодої Української держави, що могло б повести до збільшення міжнародних гарантій нашої незалежності, а це, в свою чергу, дало б можливість скорочувати військові витрати. Прихильне ставлення до України сприятиме розширенню взаємовигідної торгівлі, збільшенню кредитів для будівництва тих заводів і фабрик, які поповнять український економічний комплекс і зменшать залежність України від Росії та інших зовнішніх сил. Воно сприятиме Україні швидше впроваджувати нову технологію і врешті-решт допоможе швидше перебудувати економіку на ринкові принципи й подолати економічну кризу. Великі завдання української дипломатії полягають у розширенні наукових, культурних, спортивних та інших відносин.

Якщо говорити про українське посольство в Канаді, то виконати свої завдання і досягти вищезгаданого прихильного ставлення й конкретної допомоги Україні буде не зовсім легко, бо теперішній штатний реєстр українського посольства налічує вісім осіб, у той час як російське посольство налічує понад 70. Отже, на одного українця припадає 10 росіян. Кількісне співвідношення не на нашу користь, проте я оптимістично дивлюся на майбутнє і впевнений у наших успіхах.

По-перше, раніше загалом ніякого українського посольства не було і вороги говорили про Україну, що хотіли, а тепер воно з'являється.

По-друге, правду і справедливість легше пропагувати і відстоювати, аніж брехню; демократія і національна свобода в очах світової громадськості та міжнародного права мають явну перевагу над диктатурою і колоніалізмом, а саме ці ідеали на нашому боці, а не на боці Росії.

По-третє, ми йдемо за кордон не рахувати ворогів України, а їх перемагати.

Головне — допомогти нашій економіці. У цій галузі Україна ще не стала поправжньому на шлях відновлення. Вона ще тільки наближається до нього, ще тільки збирається його почати. І якщо зловмисні люди ходії, що восени минулого року палили урожай і псували добро, не довели Україну до голоду, то в наступному році вони вже й зовсім не зуміють убити віру наших людей у велике благо вільної Вкраїни та палку надію на заможне життя в нових умовах свободи економічної діяльності.

Творець неба і землі довго випробував терпіння нашого народу неволею і різним лихом, тепер же він готує нас до великого історичного кроку на вершини світової культури, матеріального достатку і слави.

За гарантію успіхів і перемоги править той факт, що абсолютна більшість 52-мільйонного народу України виступає за будівництво незалежної Української держави, незалежність економіки та повернення до своїх духовних джерел. За гарантію утвердження самостійності править також мирна співпраця різних верств населення України, великі дипломатичні успіхи керівництва нашої держави та готовність вільного світу полегшити труднощі нашого переходу до нових способів життя і праці.

Тож об'єднаймо свої зусилля в подоланні лихої колоніальної спадщини для відродження рідної України!

Шановні законодавці!

Ідучи на дипломатичну працю, вважаю за потрібне висловити глибоке переконання, що посол не повинен бути депутатом Верховної Ради України принаймні з чотирьох причин.

Перша. Посол входить до системи виконавчих органів влади і коли б він залишався депутатом, то відбулося б поєднання в одній особі представництва двох влад, що суперечить конституційній ідеї поділу влад. Отже прагнення до утвердження на ділі засад правової держави логічно приводить до висновку про необхідність скласти з себе обов'язки депутата.

Друга. Посол проживатиме в іноземній державі, отже брати участь у засіданнях Верховної Ради не зможе. В час попередньої праці у Верховній Раді ми погодилися, що Верховна Рада самостійної України має бути професіональним законодавчим органом постійної дії і депутат повинен постійно працювати у Верховній Раді. Оскільки неможливо одночасно виконувати дві напружені функції та ще й в географічно віддалених місцях, то посол і не може бути депутатом.

Третя. Не можна одержувати заробітну плату за працю, яку реально не виконуєш.

Четверта. Держава удосконалює свою діяльність і підносить ефективність роботи її органів тільки за умов відкривання широкого доступу нових людей до державних посад. Ротація кадрів — це найкращі ліки від загнивання державних структур. Тому, пересівши з депутатського крісла в крісло дипломата, треба звільнити депутатське крісло для нової людини.

З огляду на вище викладене я заявляю перед вами, високе зібрання народних депутатів України, та перед виборцями 96 виборчого округу міста Івано-Франківська про складення з себе повноважень народного депутата України з 1 червня 1992 року.

Щиро дякую, мої виборці, за довіру до мене!

Щиро дякую вам, панове законодавці, за співпрацю в цьому високому зібранні.

Ми багато дискутували, змагалися, сперечалися, ворогували, але зробили те, про що сторіччями мріяв наш народ і що завжди виділятиме Верховну Раду 12-го скликання від усіх попередніх та всіх наступних скликань, — з колонії ми створили вільну Україну. Хай же усвідомлення великої місії, що випала нам на долю, додасть кожному із нас сили пройти земний шлях до кінця вірними синами України!

СВЯТО НАШОЇ СОБОРНОСТІ

(Закінчення. Початок на 2-й стор.).

Тараса Шевченка, і відроджує свою славу, побудує справді незалежну державу, про яку мріяв Кобзар.

Триденна програма свята була насичена хвилюючими моментами вшанування багатогранного таланту Кобзаря. Відвідувачів художнього музею вразили полотна Ю. Шульги з Чернігова, В. Лопати з Києва, В. Войтенка з Житомира, Т. Холоменюка з Чернівців та інших майстрів пензля — учасників республіканської виставки «Мальовнича Україна». Ніжинський театр привітав у суботу земляків прем'єрою вистави «Мати-наймичка» за Т. Шевченком. У селі Черниші Чернігівського району громадськість взяла участь у відкритті пам'ятника поетові. Незабутні зворушливі хвилини духовного єднання подарувало всім і фольклорне свято «Барви Придесення», що розгорнулось у неділю на Красній площі обласного центру. Індійський перекладач Атуль Савані, з яким ми тут зустрілись, не приховував:

— Здається, я тепер вочевидь зрозумів, чому поезія Тараса так близька моєму серцю, чому вона вільно, без перешкод долає мовні кордони...

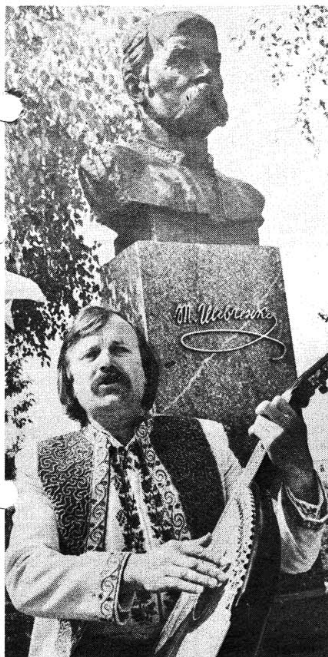
Плідною була зустріч глави державної адміністрації області В. Мельничука із зарубіжними гостями, журналістами. На ній йшлося про проблеми духовного, культурного відродження на Придесенні, подолання наслідків руйнівного ідолопоклонства, русифікації. Слушні зауваження з цього приводу висловив професор Яр Славутич з Канади. Під час ділового обміну думками було визначено напрями усунення існуючих негараздів, які залишені в спадок містам і селам тоталітарним режимом.

Свято нашої соборності урочисто завершилося літературним вечором та великим концертом майстрів мистецтв України в обласному музично-драматичному театрі імені Т. Шевченка. Лейтмотивом їх стали слова Кобзаря:

Свою Україну любіть.
Любіть її... во врем'я люте,
В останню тяжкую минуту
За неї Господа моліть.

Володимир ТЕТЕРУК,
Сергій ПАВЛЕНКО,
спеціальні кореспонденти «Голосу України».

Фото Валерія ІНЮТІНА та Миколи КОЗЛОВСЬКОГО.

Експрес-новини

Держави — учасниці конференції з подання допомоги колишнім радянським республікам позитивно оцінили раніше вжиті гуманітарні заходи. Під час дводенної зустрічі в Лісабоні учасники конференції дійшли висновку, що майбутньої зими республіки колишнього СРСР потребуватимуть додаткової продовольчої і медичної допомоги. Проте вони вирішили також, що поступово головну увагу треба переключати на технічне сприяння цим країнам у проведенні реформи.

* * *

Парламент Таїланду розпочав обговорення конституційних реформ. Усі партії заздалегідь оголосили, що виступають за зміни у конституції, які передбачають вибори прем'єр-міністра країни з числа депутатів парламенту.

* * *

На комунальних виборах у Берліні понад третина голосів виборців дісталася крайнім правим і крайнім лівим партіям, що підірвало позиції правлячої коаліції християнських демократів і соціал-демократів. Крайньо права — республіканська партія отримала трохи більше восьми відсотків голосів, а колишні комуністи, нині — партія демократичного соціалізму, отримали 11,5 відсотка голосів.

А на президентських виборах в Австрії наступником президента Вальдхайма обрано кандидата консервативного крила Клестеля.

* * *

Президент США Буш дав розпорядження береговій охороні повертати на батьківщину підібраних у морі гаїтянських біженців. За словами представників Білого дому, різке збільшення чисельності гаїтян, які покидають свою країну, створило небезпечну й некеровану ситуацію. З часів перевороту на Гаїті берегова охорона США підібрала у морі понад 34 тисячі біженців з цієї країни. До останнього розпорядження президента Буша їх направляли на американську базу Гуантанамо на Кубі.

* * *

Ізраїльські літаки піддали бомбардуванню дві бази мусульманського фундаменталістського угруповання хезболлах у південному Лівані. Обидві бази розташовані на північ від зони безпеки, встановленої Ізраїлем у 1985 році в Лівані з метою запобігти атакам на свої північні кордони.

* * *

Югославська армія розпочала евакуацію казарм у столиці Боснії і Герцеговини Сараєво. Колона контрольованої сербами югославської армії покидає Сараєво у супроводі автомашин ООН і боснійської поліції. У столиці республіки зберігається спокій, проте в інших її районах тривають бої.

Щойно у Варшаві

УКРАЇНСЬКІ ПРАПОРИ НАД ВАРШАВСЬКИМ БЕЛЬВЕДЕРОМ

18 травня — день покровительки миру Ірини вже увійшов в історію відносин України з Польщею як вузлова дата між старим, минулим, і новим, майбутнім. Усі, хто був присутній при підписанні договору про добросусідські відносини і співробітництво президентами обох держав — Лехом Валенсою і Леонідом Кравчуком — у палаці Бельведер, відчували, що на їхніх очах твориться жива історія і політика. Уперше з часу укладення союзу Пілсудського з Петлюрою у 1920 році над варшавським Бельведером побіч біло-червоних маяли синьо-жовті державні прапори. І не одному чоловікові серед тих з варшавської діаспори, хто прийшов, щоб бути свідком історичної події, заблищала сльоза в очах...

Бельведер багато що бачив протягом своєї історії. Звідтіля утікав від польських офіцерів-повстанців у листопаді 1830 року царевич Костянтин, тут правив Польщею поміж двома світовими війнами легендарний маршал Пілсудський. Пізніше в палаці осіли комуністичні вожді — апаратник Берут і генерал Ярузельський, а тепер змагається з посткомуністичною кризою колишній робітник гданської верфі, лідер вільної профспілки «Солідарність», що повалила комуністичну систему, Президент республіки Лех Валенса.

Він тричі назвав себе прихильником широкої співпраці між Польщею і Україною — спочатку у Бельведері, а згодом, під час вечірнього прийому на честь українських гостей, у колишній королівській резиденції Вілянув, недалеко від Варшави. А польський міністр закордонних справ К. Скубішевський, відомий експерт з міжнародного права, наголосив у заяві кореспондентові «Голосу України» на історичному значенні нового договору. За своєю ширеною і глибиною угода від 18 травня стає тривким підгрунтям для всебічної співпраці, сказав він.

Справді, всі 20 глав договору роблять його універсальним документом. Де в чому він нагадує відому польсько-німецьку угоду минулого року, але польсько-український документ йде в окремих положеннях набагато далі. Можна сподіватися, що обидві сторони з часом наповнять угоду й конкретним змістом. До речі, частково це вже сталося у Варшаві. Окремі міністерства підписали низку двосторонніх угод у галузі культури, сільського господарства, транспорту, охорони природи, пожвавлення прикордонних відносин тощо.

Якщо говорити про відгуки на подію у варшавській пресі, то вони переважно дуже прихильні. Правда, шкода, що у хорі зичливих голосів відсутні матеріали газети «Обсерватор подзенні», яка надзвичайно сумлінно інформувала про події у сфері розширення польсько-українських зв'язків. Якраз напередодні українського державного візиту вона перестала виходити через фінансовий дефіцит. Але детально пише про візит Л. Кравчука і взагалі про українські справи щоденник «Реч Посполіта», позитивні коментарі знайшли своє місце у «Жиче Варшави» (найпопулярнішій газеті столиці), у «Газеті виборчій» (вона має найбільший тираж), «Трибуні» (органі соціал-демократів), «Польська Збройна» (газеті для війська) і ліво-ліберальний «Новій Європі». Консервативний щоденник «Нови свят» не зайняв поки що ніякої позиції до візиту і угоди, а «Слово повшехне», орган Товариства світських католиків, закликає польську політику не орієнтуватися односторонньо на Україну і плекати хороші зв'язки з Росією.

Москва, до речі, одразу після звістки про візит Президента України до Варшави запросила Л. Валенсу відвідати Росію і підписати з нею договір. Такий поспіх нагадує паралельну подорож М. Горбачова до США під час візиту туди Л. Кравчука. Звичайний випадок? Думаю, що ні.

Богдан ОСАДЧУК,
дипломатичний оглядач «Голосу України».
Варшава.

Власкори повідомляють

Тбілісі

ПРОВОКАЦІЯ, АЛЕ ЧИЯ?

Загибель мирних біженців у Південній Осетії обурила всіх грузинів. За словами уповноваженого Держради в цьому регіоні генерала Тушурашвілі, він зв'язався з керівництвом Цхінвалі й зажадав провести розслідування того, що відбулося, з участю прокурорів і медекспертів з Грузії. Проте осетинська сторона відмовилася. Справа ускладнюється ще й тим, що цей відрізок шляху Цхінвалі — Джава повністю контролюється цхінвальською міліцією, яка не підкоряється МВС Грузії. Проте факт провокації в наявності. Грузинська Держрада розповсюдила звернення до населення республіки, в якому відповідальність за те, що відбулося, покладається на Звіада Гамсахурдіа та його прибічників. Грузія і грузинський народ, говориться у зверненні, змиє цю ганебну пляму зі свого імені.

В той саме час криваву провокацію багато спостерігачів і політиків прямо пов'язують зі спробою дискредитувати Едуарда Шеварднадзе і тимчасовий уряд Грузії. Час для цього вибрано не випадково. Як відомо, екс-президент пообіцяв поновити свою владу у країні до 26 травня. А 25 травня до Тбілісі з офіційним візитом прибуває держсекретар Джеймс Бейкер. До того ж з 20 травня у Тбілісі перебуває місія Наради з безпеки й співробітництва в Європі. Її прийняв голова Держради Шеварднадзе, який зазначив, що попри все південноосетинський конфлікт може бути розв'язаний тільки шляхом переговорів.

Тамаз ЛОМСАДЗЕ.

Алма-Ата

БУДЬТЕ ТЕРПЛЯЧІШІ

Уряд Казахстану прийняв звернення до працівників народної освіти, охорони здоров'я та культури республіки. Приводом до цього став тригодинний попереджувальний страйк, проведений ними на початку травня, з вимогою збільшити у десять разів заробітну плату.

Визнавши обгрунтованість багатьох вимог, уряд республіки все ж вважає, говориться у зверненні, що нерегульоване зростання заробітної плати, збільшення грошової маси без відповідного зростання виробництва призведуть до нового витка цін і подальшого зниження реального рівня життя населення. У ньому також звучить заклик до стабільності, громадянського миру і злагоди, тому що «жодний уряд не може здійснювати політику радикальних реформ і стабілізації виробництва в умовах ультимативних вимог, задоволення котрих веде до розвалу економіки».

Тетяна КОСТІНА.

Бішкек

ПЕРШИЙ ПОВПРЕД — ЖІНКА

Надзвичайним і Повноважним послом Киргизстану у Сполучених Штатах та Канаді стала Роза Отунбаєва, яка займала пост міністра закордонних справ республіки, а до цього кілька років очолювала комісію колишнього СРСР при ЮНЕСКО. Це призначення можна розцінювати як крок до зміцнення киргизстансько-американських відносин після недавнього візиту до США Президента Акаєва.

Слід відзначити, що останнім часом помітно активізувались контакти між Киргизстаном та Канадою. Нині група канадських учених бере участь у розробці програми реорганізації економічної системи середньоазіатських республік.

Євген ДЕНИСЕНКО.

З «гарячих» точок

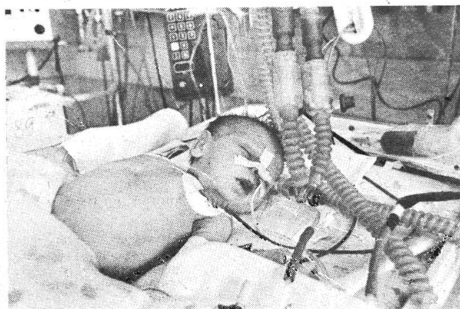
КУРДИ НЕ ПОВСТАВАЛИ

Глава курдської громади Азербайджану, редактор газети «Курдун сесі», Ахмеді Хапо, виступаючи перед зарубіжними журналістами у Міністерстві закордонних справ республіки, категорично спростував інформацію про повстання азербайджанських курдів. Він назвав це черговою вигадкою вірменської пропаганди. Ахмеді Хапо також зазначив, що, починаючи з 1988 року, з Вірменії було вигнано всіх мусульманських курдів. Вони знайшли притулок в Азербайджані. На прес-конференції було також заявлено, що на окупованих Вірменією територіях курди не проживають. Можливо, вірмени перекинули з Єревану групу курдів-єзидів.

Ровшан АЛІЄВ.
Баку.

Фотофакт

НЕ ЗАТРИМАЛАСЯ Б ДОПОМОГА

Лікувати дорослу людину куди легше, ніж немовля, не здатне навіть пояснити, що й де в нього болить. Залишається покладатися лише на власний досвід та сучасну медичну техніку. У Росії, наприклад, завдяки унікальним операціям на відкритому серці, лікарі Інституту серцево-судинної хірургії імені Бакулєва врятували життя не тільки цьому малюкові, якого ви бачите на знімку, а й сотням інших з природженою вадою серця.

Однак кризовий стан медицини, спільний для всіх країн СНД, не минув і цей заклад. Так, через брак дитячих оксигенаторів та одноразових систем апарату «серце — легені», на закупівлю яких потрібна валюта, в інституті все складніше робити операції з штучним кровообігом для немовлят. Тепер хірургам доводиться переобладнувати апарати для дорослих у дитячі й так поки що виходити зі становища.

Фото ІТАР—ТАРС.

Los Angeles Times

Ноу комент!

...ЩОБ ПЛИСТИ У КАПІТАЛІЗМ ДАЛІ

В останні два роки, коли розвалювались комуністичні режими в колишньому Радянському Союзі та Східній Європі, рушились і велетенські пам'ятники Ленінові, встановлені в цих країнах повсюди.

Так багато пам'ятників було чи то обезглавлено, чи то зруйновано, що навіть місцеві художники, які страждали від жорстких директив часів комунізму, закликали зупинити стихійне знищення ідолів. Один американський торговець творами мистецтва відповідно до духу цього заклику привіз восени минулого року до Нью-Йорка останній зроблений за державним замовленням пам'ятник Ленінові в колишньому Радянському Союзі.

Тепер, коли цей бронзовий більшовик заввишки 15 футів (майже 4,5 метра) збирає складську пилюку на Манхеттені, друга статуя Леніна таких самих розмірів, куплена самим ділком, пройшла митну перевірку в бруклінському порту і лежить тепер біля стін митниці.

«Це велика кількість бронзи», — каже нью-йоркський торговець творами мистецтва Пол Джудельсон, який замислив поставляти статуї більшовицького вождя на Захід і шукає тепер постійного притулку для них.

Величезні статуї Леніна зроблено в Санкт-Петербурзі на державному заводі художнього лиття.

Коли Джудельсон зустрівся з директором цього заводу під час путчу в серпні минулого року, він дізнався, що на підприємстві є дві статуї Леніна: одну з них замовило й оплатило місто Краснодар, другу — правительство напівавтономної республіки Башкирії (перша статуя зображує Леніна в довгому пальті та в кепці; друга — його ж без головного убору зі стиснутим кулаком біля грудей).

Краснодар не захотів купити другу статую Леніна і обидва скульптори, які зробили ці шедеври, що не мають підпису, навіть не визнали їх своїми творіннями, вважаючи, що на художників, так само, як на твори мистецтва, може звалитися гнів населення.

Джудельсон, за його словами, вирішив узяти обидві статуї, щоб врятувати зразки соціалістичного реалізму від забуття і зберегти документи радянської історії.

Лос-Анджелес усе ще посідає одне з перших місць у списку кінцевих пунктів, де мають знайти останні притулки ці монументи. Статуя не потребує м'якого клімату, щоб проіснувати ще п'ятсот років, сказав він. «Але Лос-Анджелес з його пальмами і Тихим океаном міг би стати новим місцем для встановлення пам'ятника Ленінові».

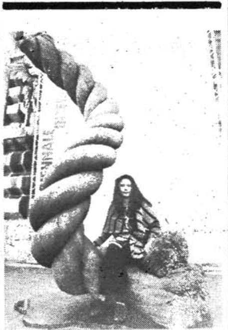
Ще одне місце, де можна було б встановити один з цих пам'ятників, — це Брайант-парк, який колись був переповнений наркоманами та карними злочинцями. В цьому парку, розташованому за головною публічною бібліотекою Нью-Йорка, йде реконструкція, вартість якої — кілька мільйонів доларів.

Хоча Джудельсон веде переговори з керівниками Брайант-парку, він шукає також нові можливості.

За його словами, він одержав десятки пропозицій від осіб, котрі бажають купити в нього Леніна в бронзі, та в жодній з них не названо достатню суму, щоб компенсувати його витрати, пов'язані з купівлею, транспортуванням та зберіганням цих пам'ятників.

«Лож-Анджелес таймс» (США).

Погляд

ЦЕ НЕ СУПЕРКАНАТ,

а оригінальний витвір японської художниці Маріо Джагі, котра збирається представити його на бієнале текстильного мистецтва в Лозанні. Наприкінці червня швейцарське місто, відоме в усьому світі як центр проведення найрізноманітніших художніх оглядів, уп'ятнадцяте прийме виставку оригінальних робіт з текстилю. Сподіваються, що там можна буде побачити ще й не таке.

Фото Кейстон — ІТАР—ТАРС.

Контакти і контракти

ВІД ТАШКЕНТА ДО БІРМІНГЕМА ПАЛИЦЕЮ КИНУТИ

Нещодавно делегація Узбекистану на чолі з мером Ташкента Фазилбековим відвідала Англію на запрошення мерії міста Бірмінгема. Члени делегації побували також і в Лондоні, де мали зустрічі із співробітниками східного відділу Міністерства закордонних справ Великобританії, представниками приватних торговельних фірм і комерційних банків. Під час бесіди гостей з Узбекистану з проректором Бірмінгемського університету мова йшла про спільну діяльність у галузі освіти. Крім того, у ході візиту було підписано договір про співробітництво між Ташкентом і Бірмінгемом.

Зульфія РАСУЛІ.

Ташкент.

Коротко

● «Рубель» — так зватимуться розрахункові білети Національного банку Республіки Білорусь, які планується ввести з обіг з червня нинішнього року. Як повідомила Рада Міністрів республіки, ці гроші використовуватимуться для купівлі продовольчих товарів.

● Дванадцять тисяч юнаків буде призвано цієї весни до національної армії Молдови. За словами міністра оборони Косташа, шість з половиною тисяч призовників поповнять армійські частини, понад чотири тисячі — загони МВС, 500 чоловік служитиме в Міністерстві національної безпеки.

● Про намір призначити президентські вибори на найближчій сесії парламенту оголосив Президент Туркменистану Ніязов. Своє рішення він мотивував тим, що попередні вибори проводилися на основі старого Основного Закону, який, по суті, був Конституцією союзної радянської республіки.

● Збір підписів за проведення референдуму щодо відставки Президента Росії здійснює Російська партія комуністів — одна з політичних організацій, що претендують на «ідейну спадщину» КПРС. РПК також закликає своїх прибічників готуватися до політичного страйку під гаслом «Ні — урядові Єльцина — Гайдара!».

● Дуже вигідний комерційний контракт уклала одна з колоній Усть-Каменогорської області Казахстану: тут підписано угоду з іранськими підприємцями про виробництво електроплит. Відніні ув'язнені зароблятимуть щомісяця 1700 карбованців, а охорона, як і раніше, лише 650...

Справи бізнесові

ОБІЙДЕМОСЯ І БЕЗ МОСКОВСЬКИХ ТАЄМНИЦЬ

Ще донедавна предметом особливої гордості білорусів були зовнішньоекономічні зв'язки республіки. Вона поставляла продукцію своїх підприємств в десятки країн світу. Вироби білоруської промисловості мали незмінний успіх.

І ось нарешті республіка стала незалежною. Радіти б треба виробничникам. Ті ж трактори, підшипники, верстати гіршими не стали. Продавай їх за валюту, і процвітай, економіко!

Та де там. З розвалом СРСР ситуація змінилася. Той же Мінський підшипниковий завод, який експортував через союзні структури велику кількість своєї продукції, одержав довгожданy свободу і... тепер не може продати за кордон жодного підшипника. Чому? Та тому, що московські підприємці не видають так званих комерційних таємниць. На запитання, куди, скільки і за якою ціною вони продавали підшипники, виготовлені в Мінську, вони відповідають однозначно: ви тепер самостійні, налагоджуйте зв'язки самі. Зовнішньоекономічних зв'язків таким чином позбулися майже всі підприємства Білорусі.

Останні події, однак, показують, що зовнішньоекономічну блокаду республіка подолає. Багато в чому сприяє і той фактор, що білоруська економіка неспроможна повнокровно функціонувати без зв'язків із Заходом. Та й європейські країни, як виявилось, зацікавлені в торгівлі з республікою.

Візьмімо, наприклад, Німеччину. В минулі часи по обміну і співробітництву з Білоруссю на першому місці стояли ФРН і НДР. А нині майже всі зв'язки з Німеччиною перервалися. Такий стан справ невигідний нікому. Тому не випадково білоруську делегацію запросили для участі в Лейпцізькому ярмарку. В березні цього року 98 підприємств республіки представили свою продукцію в Лейпцигу. Сторони дійшли висновку, що зв'язкам двох країн необхідно всебічно розвиватися. Тоді ж і було досягнуто попередньої домовленості про проведення Днів німецько-білоруської економіки. Ярмарковий комітет міжнародного Лейпцізького ярмарку, відділ Генерального консульства ФРН в Мінську, Східний комітет німецької економіки і Торгово-промислова палата Республіки Білорусь взялися за організацію цього заходу.

Що ж дасть республіці проведення цієї акції? Передбачається підписання двосторонніх угод, що стане поштовхом до налагодження нових ділових контактів. Основою для них будуть конкретні надбання білоруських і німецьких підприємств. Уже сьогодні підписано контракти на 2,5 мільярда марок. У передбачуваних угодах основний наголос робитиметься на закупівлю в Німеччині готових технологій в галузі сільського господарства. Наприклад, Білорусь дуже зацікавлена в придбанні технології вирощування ріпаку і виготовлення на його основі олії і цукру.

Віктор ХОРОШКО.

Мінськ.

Часи і мораль

КРОВ ЗА МІДЬ

У Гаркалне на території колишньої військової бази, яку тепер передано самоврядуванню Ризького району, латвійські ополченці поранили військовослужбовця Прибалтійського прикордонного округу.

Версія заступника начальника штабу ополченців Рудольфа Берзіньша:

— Було одержано повідомлення від жителів Гаркалне, що в місцевому лісі намагаються викрасти майно Латвійської Республіки — кабель зв'язку. Прибулі на місце демонтажу ополченці зажадали від прикордонників припинити роботи. А коли ті не підкорилися, було здійснено спробу заарештувати старшого офіцера прикордонників. Озброєні саперними лопатками солдати, звичайно, спробували його захистити. Тоді ополченці відкрили відсікаючий вогонь.

Додамо до цих слів, що під час стрілянини було поранено рядового Миколу Пилаєва: дві кулі влучили в ногу. В районній лікарні йому зробили операцію, життю нічого не загрожує.

А ось що розповів командир батальйону зв'язку підполковник Анатолій Бранивицький:

— Я одержав наказ демонтувати броньований кабель багатоканального зв'язку, що був прокладений в Гаркалненському лісі на випадок війни ще наприкінці 80-х років. На чотирьох автомашинах зі мною виїхали 60 курсантів школи сержантського складу. Приблизно о 9.30 підійшли місцеві жителі. Один з них, пред'явивши депутатське посвідчення, запитав, чим ми тут займаємося. Я відповів. Депутат сів на велосипеда й поїхав. Через деякий час під'їхали дві автомашини, з яких вистрибнули 12 озброєних пістолетами й автоматами ополченців. Усі ми були беззбройні. Один з ополченців підійшов до нашої машини і прострілив два колеса. Їх керівник сказав, що на підставі постанови Верховної Ради кабель є власністю республіки. Я заперечив: мовляв, кабель перебуває на балансі батальйону. Одразу ж мені почали заломлювати руки. Я подав команду припинити роботу. Солдати мали лише зачохлені саперні лопатки на поясі. Тут і пролунала автоматна черга. Щоб не ускладнювати становища, я здався. Мене повезли до штабу полка ополченців, куди через дві з половиною години прибув командир полковник Робертс Міллерс й вибачився за дії своїх підлеглих. «Це непростимо для вас і для нас», — сказав він.

Що ж це за кабель, що з-за нього розігралася кривава драма? Довжина його складає 200 кілометрів. Він виготовлений з чистої міді, його вартість, за одними даними, — близько 3—4 мільйонів доларів, за іншими — майже 4 мільйони карбованців. Прикордонники, звичайно, роботу по демонтажу припинили. Кров за мідь — надто дорога ціна.

Олександр ЧЕРЕВЧЕНКО.

Рига.

P. S. Як стало відомо, Міністерство закордонних справ Росії заявило Посольству Латвійської Республіки рішучий протест у зв'язку з цим інцидентом. Латвійську сторону попередили, що надалі вона нестиме всю відповідальність за подібні дії.

ДІАМАНТИ ПІСЛЯ ДИКТАТУРИ ПРОЛЕТАРІАТУ

Надворі моросив квітневий дощ. Тиша в кімнаті дивно дисгармоніювала з галасом вечірнього Буенос-Айреса. Раптом у двері готельного номера хтось постукав, і на порозі з'явився літній чоловік з кремезним вродливим молодиком. Представилися. Розговорилися. Переповівши історію життя своєї родини, він на прощання сказав:

— Власне, я приїхав до вас, як до людини державної. Мій батько стільки років чекав цього дня, але не дочекався. Слава Богу, дожив я, хоч уже й не сподівався і навіть написав своєму синові заповіт, щоб він виконав волю діда й батька. Я хочу передати своїй Батьківщині, яка нарешті розірвала пута неволі, діамантово-золотий скарб, який, можливо, хоч трохи допоможе Україні зіпнутися на ноги. Але він в Україні, закопаний глибоко в землю моїм батьком під час першої світової війни.

І назвав точну адресу, місце, прикмети...

Цей випадок стався в аргентинській столиці з Державним радником України з питань гуманітарної політики Миколою Жулинським, який на запрошення Товариства високошкільників і аргентинсько-української торговельної палати нещодавно побував у Аргентині.

Ми зустрілися з професором Жулинським, попросили його поділитися враженнями від поїздки і відкрити нашим читачам українську Аргентину.

* * *

— Миколо Григоровичу, яка доля чи недоля закинула наших співвітчизників за океан, у таку далеку, в прямому та переносному значенні, для нас країну?

— Нині в провінції Місіонес живуть правнуки Іллі Дутки, Івана Мусія, Михайла Опиханого, Теодора Письменного, Хоми Винника, Миколи Злізлого, нащадки перших дванадцяти українських родин, які випадково прибули 27 серпня 1897 року на аргентинську землю. Чому випадково? Галицькі селяни в пошуках кращого життя мали намір поселитися в Північній Америці, де вже мешкали їхні односельці з України. Однак у Гамбурзькому порту американські чиновники через якісь формальності не дозволили їм іммігрувати до Америки. Свідком цього «непорозуміння» став польський агент імміграційної служби, який і спровадив 12 галицьких і 6 польських родин до країни, про яку вони досі нічого й не чули.

Поштовх другій імміграційній хвилі дали події, що розгорнулися в Україні після знищення червоними військами Української Народної Республіки. До емігрантів з Галичини пристали волиняни, буковинці, закарпатці. Більша частина новоприбулих осіла в Буенос-Айресі та околицях столиці, решта подалася вглиб країни на сільськогосподарські поселення.

Третя хвиля — повоєнна, або як її ще називають, політична. Емігранти, що приїхали до Аргентини в 1945—1950 роках. це в основному, особи, які були насильно вивезені на роботи до Німеччини під час окупації України, а також вояки УПА, бійці дивізії СС «Галичина», котрі боролися проти сталінсько-більшовицького режиму і воліли краще жити задля майбутнього України в далекій чужині, ніж загинути в катівнях НКВС.

Нині в Аргентині мешкає за приблизними підрахунками понад 200 тисяч українців.

— Чи зберегли наші земляки в Аргентині свої мову, віру, обряди, звичаї, пісні?..

— Українці Аргентини мають свої школи, церкви, пресу, радіо, художні колективи...

Моя гостина припала саме на Великдень. У день Воскресіння Господнього місцеве товариство «Відродження» влаштувало великий святковий обід, перед яким священики Української православної та Української греко-католицької церков разом освятили паску і наш великодній стіл. Господи, подумалося в той момент, коли вже й в Україні будемо ось так по-людськи, по-братерськи, без чвар жити задля спільної справи нашого відродження!

Українці Аргентини прагнуть будь-що допомогти нам. Ось один приклад. За багато кілометрів з далекої провінції Місіонес прилетів на зустріч зі мною молодий хлопець, щоб довідатися про стан справ в сучасній Україні. Він репрезентує вже нову генерацію аргентинських українців. Мовою батьків, на жаль, майже не володіє, однак розповідає про Україну на місцевому телебаченні, де має свою програму. І таких прикладів духовного єднання зі своєю історичною батьківщиною я міг би навести багато.

— Ви брали участь у XVIII міжнародному книжковому ярмарку в Буенос-Айресі. Розкажіть про нього докладніше.

— Я був приголомшений таким одержимим поклонінням книзі, яке побачив у Аргентині. Ось ми, колись «найбільш читаючі у світі», нині б'ємо на сполох, бо відчуваємо, як пропадає зацікавленість у нашої молоді до літератури, освіти, інтелектуальної діяльності. В Буенос-Айресі мені відкрилася зовсім інша картина: з раннього ранку і до пізньої ночі ярмарок був ущерть заповнений людьми, незважаючи на те, що вхідний квиток коштував 10 доларів. Для середнього аргентинця це досить солідна сума, бо його місячна плата становить 250—300 доларів. Серед відвідувачів найбільше було молоді: студентства і школярів.

Учетверте українці Аргентини організовують павільйон української книги, тобто намагаються представити і утвердити свою історичну Батьківщину на міжнародному рівні ще задовго до того, як вона стала самостійною державою.

Кожна держава-учасник мала на ярмарку свій день. У День України засвідчити повагу до нашої держави прийшли представники урядових і ділових кіл Аргентини, Хорватії, Словенії, Польщі, Литви, Вірменії, інших країн.

Я пригадую, як наші співвітчизники, котрі, може, вже й не так добре володіють українською мовою, дарували відвідувачам сувеніри, привезені, на жаль, з Канади, а не з України, продавали українські книги, портрети Президента України, карту України, яку самотужки й видрукували. Я з вдячністю пригадую також чарівний голос дружини Олега Юхна, президента українсько-аргентинської торговельної палати, Норіти, іспанки за походженням, яка не лише прекрасно співала українських пісень, а й з ранку до вечора розповідала відвідувачам ярмарку про нову Українську державу, яка народилася в центрі Європи, про її величну історію, століття рабства й неволі, про чорнобильську трагедію. Пані Норіта буквально жила Україною.

У День України незабутньою була і зустріч української громади з учасниками цього міжнародного книжкового ярмарку. У залі, розрахованому, напевне, на осіб 300—400, люди сиділи на підлозі, стояли в проходах, діти примощувалися навіть на сцені. Цікавість до України в Аргентині величезна! Перед усіма присутніми я виголосив промову, оскільки був єдиним посланцем материкової України.

Художній колектив товариства «Просвіта» дав прекрасний концерт. До речі, національні костюми для нього виготовили в Тернополі, а чоботи пошила аргентинська фірма Володимира Кметя, українця за походженням. Днями він прислав мені факс, де повідомив про те, що передає один поверх своїх апартаментів площею 180 квадратних метрів з чотирма лініями телефонного зв'язку, гаражем, розрахованим на три автомобілі, для послуг представництв України в Аргентині.

Так що українці, які мешкають в Аргентині, навдивовижу патріотичні, жертовні і милосердні. Здавалося б, вони вже є громадянами іншої країни, мають достаток, гроші, більшість з них ніколи не бувала на землі своїх предків, але всі вони з такою любов'ю, одержимістю, святістю вболівають за майбутнє України, що іноді здавалося, ніби волю Українській державі виборювали не в Києві, а тут, в далекій Аргентині.

— Миколо Григоровичу, ви кажете, що ці люди мають достаток, гроші, багатство... Але ж досі нас переконували, що в Аргентині українці дуже бідують. Скажіть, хто бідує більше: ми в Україні чи вони в Аргентині?

— Мені розповіли про особливість аргентинського характеру, яка притаманна й аргентинським українцям. Аргентинець ніколи не скаже, що його справи йдуть добре, він завжди буде прибіднюватися, применшувати свої можливості, заслуги, статки. Як же вони бідують? Можу судити тільки по тих людях, з якими зустрічався. От був я, наприклад, у гостях в Івана Регея. Він має свою майстерню ремонту автомобілів, добротну оселю і все в ній, що потрібно для нормального життя. Живе добре, але скромно, за «капіталістичними» мірками. Однак, дай Боже, нам таке бідування.

Або гостював в родині Володимира Кутузького, голови товариства «Відродження», Володимира Кметя, який має величезні пасовиська для худоби і власну чоботарню. Живуть заможно. До речі, Кметь привіз мені на летовище такі добротні з гарної шкіри черевики і запропонував співпрацю своєї фірми із взуттьовиками України.

Правда, в Аргентині нестабільні уряди, а українці все-таки належать до тієї категорії людей, яка прагне до надійності, певності, спокою.

— Очевидно, для багатьох молодих людей, особливо шанувальників сучасної української пісні, українська Аргентина асоціюється з Клавдією Полотнянкою, яка полонила всіх своїм талантом на першому фестивалі «Червона рута» в Чернівцях. Напевно ж, вам випадало з нею зустрітися. Як склалася її доля після «Червоної рути»?

— Вона вийшла заміж також за українця. Ми були з нею на вечері в Івана Регея, співали разом. Нині Клавдія навчається в університеті, зі сльозами на очах згадує «Червону руту». як своє відкриття України, готує нову платівку зі своїми піснями.

— Миколо Григоровичу, здається, Аргентинська Республіка була однією з держав, які визнали Українську Народну Республіку. А як вона нині сприйняла відновлення української державності?

— 5 лютого 1921 року коли уряд УНР був уже

Ми — українці

по суті,
ни, Аргент
раїнську
ку як су
Що ж сто
то вже 5
громада
нос-Айрес
том гранд
честь наш
ферендумі
дня Пре
Менем п
аргентинс
привітавш
кумент,
гентина в
незалежну
Взагалі
ники в Ар
ру репут
щість, сп
сенність,

— Кол
розпочне
во Укра
ні?

—
мент, яки
товариств
передає
уряду Ук
загальною
квадратни
поверхови
рі Буенос
лежить є
ської ка
де можна
тимчасово
сольство
предство,
«Авіаліні
раїнський

У
ген
віть послу
датків за
щень.

Я мав
офіційним
Аргентини
ділення
ження
посольств
рі Буенос
ни відгук
во. Украї
гентини
ла коміт
почала з
дівництво
сади.

— Ми
то чим ж
лася розп
во-золоти
їни?

— Цей
приїхати
раї
руками
дав, що
із закопа
ми. Під
війни гр
забрала
ня і
землю,
сплюндр
ни. Це м
го батьк
колись
зволену
копати ї
ся. Пере
повів ск
скарб і
України
самостій

Отож
понденті
на розко

— Дя

Кат
Валент
спеціа
ти «Г

На зн
гентини
ників у
перемог
грудня;
XVIII М
вому яр
сі.

P. S.
відкопув
майбутн

...допоможе Україні зіпнутися на ноги. Але ...і, закопаний глибоко в землю моїм бать... першої світової війни.

...точну адресу, місце, прикмети...

...адок стався в аргентинській столиці з ...радником України з питань гуманітарної ...колою Жулинським, який на запрошення ...високошкільників і аргентинсько-україн...ельної палати нещодавно побував у Ар...

...лися з професором Жулинським, попро...ділитися враженнями від поїздки і від... читачам українську Аргентину.

...АМАНТИ ...ДИКТАТУРИ ...ЕТАРІАТУ

біднуватися, применшувати свої можливості, заслуги, статки. Як же вони бідують? Можу судити тільки по тих людях, з якими зустрічався. От був я, наприклад, у гостях в Івана Регея. Він має свою майстерню ремонту автомобілів, добротну оселю і все в ній, що потрібно для нормального життя. Живе добре, але скромно, за «капіталістичними» мірками. Однак, дай Боже, нам таке бідування.

Ми — українці

...ава-учасник ма... свій день. У ...засвідчити по... держави прий... ...ники урядових ...кіл Аргентини, ...венії, Польщі, ...енії, інших кра...

...ю, як наші спів... ...котрі, може, вже ...не володіють ук...овою, дарували ...сувеніри, при...ль, з Канади, а ...продавали ук..., портрети Пре...аїни, карту Ук...амотужки й ви... Я з вдячністю ...кож чарівний го... Олега Юхна, ...українсько-арген...говельної палати, ...ки за походжен... лише прекрасно ...інських пісень, а ...вечора розпові...вачам ярмарку ...раїнську держа...одилася в центрі ...її величну істо...рабства й нево...нобильську тра... Норіта букваль...раїною.

...країни незабут...зустріч українсь... з учасниками ...родного книжко...у. У залі, розра...аневне, на осіб ...юди сиділи на ...или в проходах, ...увалися навіть ...вість до України ...еличезна! Перед ...ими я виголосив ...ільки був єди... материкової

Художній колектив товариства «Просвіта» дав прекрасний концерт. До речі, національні костюми для нього виготовили в Тернополі, а чоботи пошила аргентинська фірма Володимира Кметя, українця за походженням. Днями він прислав мені факс, де повідомив про те, що передає один поверх своїх апартаментів площею 180 квадратних метрів з чотирма лініями телефонного зв'язку, гаражем, розрахованим на три автомобілі, для послуг представництв України в Аргентині.

Так що українці, які мешкають в Аргентині, навдивовижу патріотичні, жертовні і милосердні. Здавалося б, вони вже є громадянами іншої країни, мають достаток, гроші, більшість з них ніколи не бувала на землі своїх предків, але всі вони з такою любов'ю, одержимістю, святістю вболівають за майбутнє України, що іноді здавалося, ніби волю Українській державі виборювали не в Києві, а тут, в далекій Аргентині.

— Миколо Григоровичу, ви кажете, що ці люди мають достаток, гроші, багатство... Але ж досі нас переконували, що в Аргентині українці дуже бідують. Скажіть, хто бідує більше: ми в Україні чи вони в Аргентині?

— Мені розповіли про особливість аргентинського характеру, яка притаманна й аргентинським українцям. Аргентинець ніколи не скаже, що його справи йдуть добре, він завжди буде при

Або гостював в родині Володимира Кутузького, голови товариства «Відродження», Володимира Кметя, який має величезні пасовиська для худоби і власну чоботарню. Живуть заможно. До речі, Кметь привіз мені на летовище такі добротні з гарної шкіри черевики і запропонував співпрацю своєї фірми із взуттьовиками України.

Правда, в Аргентині нестабільні уряди, а українці все-таки належать до тієї категорії людей, яка прагне до надійності, певності, спокою.

— Очевидно, для багатьох молодих людей, особливо шанувальників сучасної української пісні, українська Аргентина асоціюється з Клавдією Полотнянкою, яка полонила всіх своїм талантом на першому фестивалі «Червона рута» в Чернівцях. Напевно ж, вам випадало з нею зустрітися. Як склалася її доля після «Червоної рути»?

— Вона вийшла заміж також за українця. Ми були з нею на вечері в Івана Регея, співали разом. Нині Клавдія навчається в університеті, зі сльозами на очах згадує «Червону руту», як своє відкриття України, готує нову платівку зі своїми піснями.

— Миколо Григоровичу, здається, Аргентинська Республіка була однією з держав, які визнали Українську Народну Республіку. А як вона нині сприйняла відновлення української державності?

— 5 лютого 1921 року коли уряд УНР був уже, по суті, вигнаний з України, Аргентина визнала Українську Народну Республіку як суверенну державу. Що ж стосується сьогодення, то вже 5 грудня українська громада влаштувала в Буенос-Айресі перед парламентом грандіозне свято на честь нашої перемоги в референдумі 1 грудня. Того ж дня Президент Аргентини Менем прийняв делегацію аргентинських українців і, привітавши їх, показав документ, згідно з яким Аргентина визнала Україну як незалежну державу.

Взагалі наші співвітчизники в Аргентині мають добру репутацію. За роботящість, спокійну вдачу, пісенність, толерантність.

— Коли, на вашу думку, розпочне роботу посольство України в Аргентині?

— У моїх руках документ, який засвідчує, що товариство «Відродження» передає в розпорядження уряду України приміщення загальною площею 1000 квадратних метрів і п'ятиповерховий будинок в центрі Буенос-Айреса, який належить єпископату Української католицької церкви, де можна було б, звісно, тимчасово, розмістити посольство України, торгпредство, представництво «Авіалінії України», Український культурний центр.

Українська громада Аргентини запропонувала навіть послуги щодо сплати податків за оренду цих приміщень.

Я мав розмови з багатьма офіційними представниками Аргентини і з приводу виділення місця для спорудження майбутнього офісу посольства України в центрі Буенос-Айреса, на що вони відгукнулися обнадійливо. Українська громада Аргентини уже навіть створила комітет сприяння і розпочала збір коштів на будівництво української амбасади.

— Миколо Григоровичу, то чим же все-таки закінчилася розмова про діамантово-золотий скарб для України?

— Цей чоловік пообіцяв приїхати цього року в Україну, відкопати своїми руками тайник. А потім додав, що знає ще одне місце із закопаними коштовностями. Під час громадянської війни громада їхнього села забрала з церкви все начиння і закопала його в землю, щоб святині не сплюндрували червоні демони. Це місце знав лише його батько, який мріяв сам колись повернутися на визволену батьківщину і відкопати їх. Однак не судилося. Перед смертю батько заповів синові відкопати цей скарб і віддати на розбій України. Але з уточненням: самостійної України.

Отож запрошую кореспондентів «Голосу України» на розкопки цих скарбів.

— Дякуємо.

Розмову вели
Катерина КІНДРАСЬ,
Валентин ЛАБУНСЬКИЙ,
спеціальні кореспонденти «Голосу України».

На знімках: Президент Аргентини Менем вітає представників української громади з перемогою в референдумі 1 грудня; український стенд на XVIII Міжнародному книжковому ярмарку в Буенос-Айресі.

* * *

P. S. Діаманти поки що не відкопували. Прибережемо на майбутнє.

На пере...

УК...

Нема святого діла без подвижника. Не було б їх — і, мабуть, земля наша зупинила б свій рух. Про це думаєш під час зустрічі з одним з мистецьких подвижників — Леонідом Борисовичем Могучовим, талановитим художником-графіком з Чернігова, невсипущим трударем, патріотом свого краю. Колись, у дитинстві, заронив у його душу потяг до краси барв і ліній місцевий художник-декоратор В. Бєляєв. І хлопчина малював фанатично. Всюди і всім. Вісімнадцятирічним пішов на фронт, потрапив у полк морської піхоти. На війні як на війні: поранення, госпіталь, потім знов передова, знову поранення... Після Перемоги ще чотири довгих роки розміновував Фінську затоку.

Коли в 1949-му нарешті повернувся до Чернігова, то був не менше вражений. Тут немовби відкрили «другий фронт» — місцеві керівники розгорнули шалену антирелігійну кампанію й наказували руйнувати храми та монастирі. Очевидно, руїн, принесених війною, їм видалося замало.

Але чи не це саме роз'ятрило чутливу душу художника, спонукало, всупереч усьому, бодай на папері зберегти і для сучасників, і для нащадків неперевершені витвори зодчих, що ними з давніх-давен славиться цей край.

Пішки або на велосипеді мандрував по всій Чернігівщині, побував на Закарпатті й Буковині, подолавши за повоєнні десятиліття тисячі кілометрів з олівцем та пензлем. Так за довге творче життя склалося величезне зібрання малюнків, що показують, якою була колись Україна і що ми втратили.

Виставка творів Леоніда Могучова нині розгорнута у правому крилі Маріїнського палацу, в приміщенні Української Ради миру. Загалом же у «послужному списку» митця — участь у 55-ти пересувних виставках, тільки в музеях Чернігова зберігається кількасот його малюнків. А між тим Л. Могучов і досі не член Спілки художників України, хоча на ниві мистецтва зробив немало. До речі, на Всесоюзній виставці в Москві ще 1954 року твори митця було відзначено премією поряд з полотнами таких знаних художників-графіків, як Яр-Кравченко, Васильєв, Герасимов.

Нинішня виставка — свідчення високого обдарування митця. Із понад двох тисяч його малюнків тут показано заледве триста. Його архітектурні цикли — це своєрідний літопис духовності нашого народу. Ось Спасо-Преображенський собор XI століття та монументальний Борисоглібський собор, збудований 1123 року синами Святослава. Ось споруджена ще в домонгольську

добу П'ят... диво крас... ринenська... чернігівсь... Яковом Л... подвигів у... під час шт... і «Село Ка... М. І. Г... ілюстрація... звісного с... рили бага... культури, ... ваються ... Гоголя.

Художн... відчуває ... краєвиди ... ту, напок... радістю, ... філософсь... лена техн... варель, в... туозно, в... можливос... графічни... — диво... кольорів, ... ни, ледь ... світла. П... жди оду... багатою ... елегійної ... туманом ... дощу», «... бентежно... няного пр... йде») аб... гарячого ... («Веселка... часного ... ської дор...

Пошук

ЧИ ЗНАЄ ...

або Ще раз про ху...

«Художник, гравер, співак...» Так починає свої спогади про земляка, високоталановитого українського художника Ніла Хасевича колишній вояк УПА «хлопець з Волині» — таке псевдо йому дали повстанці в Галичині, через яку пролягав нелегкий шлях радиста Дмитра Удодика, уродженця села Жобрин Рівненського району Рівненської області. Ще «хлопця з Волині» знали як «журналіста», який по гарячих слідах боїв та рейдів записував щоденні події, учасником яких був. «Журналістові» із чотирма класами створювали умови, його оберігали бійці й командири УПА, а потім в'язні ГУЛАГу, завдяки чому він вижив у тому пеклі, зберіг страшні й дивні спогади для нас. Один з них пропонується читачам «Голосу України».

Це було в 1952 році в Клевані, колишньому райцентрі на Рівненщині, в який входили Білівські хутори, де в криївці був убитий Ніл Хасевич. Їх, повстанців, привезли напівголими, звалили на сніг. Посадили в рядок. Його посадили під дубом. Чекісти привозили завжди вбитих для показу людям. Це робилося і на глум, і на пострах населення, щоб деморалізувати його.

По Клевані пішла чутка: привезли вбитих бандерівців. І серед них — якогось «великого бандита». Йшли люди дивитися. Він був Ніл Хасевич. Привозили і

людей із ... багато ро... служив д... церкві. В... фія. До ... Жобрин, ... ки, Ольхі... — Різдво, ... в Дюнсин... всі йшли ... чути Ніла ... лос. У ц...

Одним не... брат Ана... ди було ... чути скри... із палице... протеза, ... гу надава... урочистос... Ніла. Він ... хористів. ... ша. Всі ж... голос Ніл... До приход... на хори ... гійні піс...

ханий з Украї-
 визнала Ук-
родну Республі-
енну державу.
ться сьогодення.
цня українська
штувала в Буе-
еред парламен
не свято на
перемоги в ре-
трудня. Того ж
нт Аргентини
няв делегацію
 українців і,
х, показав до-
ю з яким Ар-
ла Україну як
ржаву.
ші співвітчиз-
тині мають доб-
о. За роботя-
ну вдачу, пі-
рантність.

а вашу думку,
оту посольст-
в Аргенти-

ру докy-
асвідчує, що
«Відродження»
розпорядження
и приміщення
ощею 1000
трів і п'яти-
удинок в цент-
реса, який на-
опату Україн-
ицької церкви,
уло б, звісно,
озмістити по-
раїни, торг-
представництво
країни», Ук-
ьтурний центр.
 грома Ар-
опону на-
одо сплати по-
ду цих примі-

ови з багатьма
представниками
з приводу ви-
 для споруд-
утнь офісу
краї в цент-
реса, на що во-
ся обнадійли-
а громада Ар-
навіть створи-
прияння і роз-
оштів на бу-
раїнської амба-

Григоровичу,
е-таки закінчи-
про діаманто-
арб для Укра-

оловік пообіцяв
о року в Ук-
пати сними
ак. А потім до-
 ще одне місце
 коштовностя-
громадянської
а їхнього села
кви все начин-
пала його в
б святині не
 червоні демо-
знав лише йо-
ий мріяв сам
нутися на ви-
ківщину і від-
днак не судило-
ртю батько за-
 відкопати цей
ати на розвій
 з уточненням:
країни.

рошую корес-
олосу України»
цих скарбів.

о.

Розмову вели
КІНДРАСЬ,
АБУНСЬКИЙ,
кореспонден-
України».

Президент Ар-
вітає представ-
кої громади з
референдумі 1
ський стенд на
одному книжко-
в Буенос-Айре-

* *

нти поки що не
Прибережемо на

На перехрестях культури

ПЕНЗЕЛЬ УВІЧНЮЄ ХРАМИ

НЕМА святого діла без подвижника. Не було б їх — і, мабуть, земля наша зупинила б свій рух. Про це думаєш під час зустрічі з одним з мистецьких подвижників — Леонідом Борисовичем Могучовим, талановитим художником-графіком з Чернігова, невсипущим трударем, патріотом свого краю. Колись, у дитинстві, заронив у його душу потяг до краси барв і ліній місцевий художник-декоратор В. Бєляєв. І хлопчина малював фанатично. Всюди і всім. Вісімнадцятирічним пішов на фронт, потрапив у полк морської піхоти. На війні як на війні: поранення, госпіталь, потім ізнов передова, знову поранення... Після Перемоги ще чотири довгих роки розміновував Фінську затоку.

Коли в 1949-му нарешті повернувся до Чернігова, то був не менше вражений. Тут немовби відкрили «другий фронт» — місцеві керівники розгорнули шалену антирелігійну кампанію й наказували руйнувати храми та монастирі. Очевидно, руїн, принесених війною, їм видалося замало.

Але чи не це саме роз'ятрило чутливу душу художника, спонукало, всупереч усьому, бодай на папері зберегти і для сучасників, і для нащадків неперевершені витвори зодчих, що ними з давніх-давен славиться цей край.

Пішки або на велосипеді мандрував по всій Чернігівщині, побував на Закарпатті й Буковині, подолавши за повоєнні десятиліття тисячі кілометрів з олівцем та пензлем. Так за довге творче життя склалося величезне зібрання малюнків, що показують, якою була колись Україна і що ми втратили.

Виставка творів Леоніда Могучова нині розгорнута у правому крилі Маріїнського палацу, в приміщенні Української Ради миру. Загалом же у «послужному списку» митця — участь у 55-ти пересувних виставках, тільки в музеях Чернігова зберігається кількасот його малюнків. А між тим Л. Могучов і досі не член Спілки художників України, хоча на ниві мистецтва зробив немало. До речі, на Всесоюзній виставці в Москві ще 1954 року твори митця було відзначено премією поряд з полотнами таких знаних художників-графіків, як Яр-Кравченко, Васильєв, Герасимов.

Нинішня виставка — свідчення високого обдарування митця. Із понад двох тисяч його малюнків тут показано заледве триста. Його архітектурні цикли — це своєрідний літопис духовності нашого народу. Ось Спасо-Преображенський собор XI століття та монументальний Борисоглібський собор, збудований 1123 року синами Святослава. Ось споруджена ще в домонгольську добу П'ятницька церква — диво краси й гармонії, Катериненська — поставлена чернігівським полковником Яковом Лизогубом на честь подвигів українських козаків під час штурму Азова. А ось і «Село Качанівка. Павільйон М. І. Глінки» — яскрава ілюстрація до історії славнозвісного села, де жили й творили багато видатних діячів культури, де й сьогодні вчуваються кроки Шевченка і Гоголя.

Художник любить і тонко відчуває природу. Поліські краєвиди чарують поетичністю, напоюють душу світлою радістю, викликають глибокі філософські роздуми. Улюблена техніка митця — акварель, він володіє нею віртуозно, використовуючи її можливості й переваги: при графічній чіткості рисунка — дивовижна прозорість кольорів, найніжніші півтони, ледь помітні переливи світла. Природа в нього завжди одухотворена, вражає багатою гамою настроїв: від елегійної задуми повитих туманом осінніх лук («Після дощу», «Туман в лісі») до бентежного передчуття весняного пробудження («Крига йде») або солодкої млості гарячого літнього полудня («Веселка»). Панорама сучасного Чернігова від київської дороги й синьоокої красуні Десни зачаровує спокійною величчю й широчінню.

Як працювалося, як жилося Могучову? Як усім. Його картали, що не те малює. Мовляв, партія бореться проти шкідливого впливу релігії, а він своїми малюнками увічнює собори та церкви. «От і на війні також... З боями переправлялися ми через Нарев і Березину. За звичкою я все примічав. Молодість перемагала втому й безсоння: прикладу, було, папір до спини товариша і малюю. Бачу, малюнок удається. Хлопці хвалять: «Ловко! Все як живе». Приходить комісар і з ним похмурий чоловічок, який все було нишпорить поміж нас, прислухається, придивляється. «Показуй, що намалював», — наказує комісар. На малюнку переправа, яку ми недавно долали. Стомлені бійці, де в кого поли мокрих шинелей позатикані за пояс, обмотки на ногах позсувалися. «Невесела картинка, — невдоволено цідить комісар. — Треба, щоб солдати виглядали, мов орли, і йшли, як на параді, а то як мокрі кури!» Пам'ятаю ту комісарову «науку».

Щоб заробити на хліб, доводилося працювати теслярем, вантажником у судноремонтній майстерні, на овочевій базі. Важко повірити: художник, ім'я якого знане і в Україні, і в Москві, а тепер вже й за океаном, учасник Вітчизняної війни досі живе в шестиметровій кімнатці. Ця тісна, завалена малюнками комірчина — для нього водночас і житло, і майстерня.

Як же воно так виходить? Леонід Борисович — людина на диво скромна, нездатна проштовхуватися ліктями й вигризати зубами. То що ж тоді, шановні «батьки» не менш шанованого Чернігова, так і скніти ветеранові війни, відомому митцю, який усе життя віддав служінню українській культурі?

Олесь Терентійович Гончар доклав багато старань, щоб виставку побачило якомога більше людей. Пильно вдивлялися і ми в кожен акварельний аркуш, а надто у ті, під якими стоять промовисті примітки: «Не збереглося»... А нам сьогодні вкрай потрібне все, що здатне зберігати собори душ людських.

Олена МЕДУЩЕНКО,
Іван ТУРБАЙ.

Київ.

На знімках — роботи Леоніда Могучова:
- Старий колодязь.
- Спаський та Борисоглібський собори Чернігова.

Пошук

ЧИ ЗНАЄ ПРО НИХ ДЮКСИН?..

або Ще раз про художника з УПА Ніла Хасевича

«Художник, гравер, співак...» Так починає свої спогади про земляка, високоталановитого українського художника Ніла Хасевича колишній вояк УПА «хлопець з Волині» — таке псевдо йому дали повстанці в Галичині, через яку пролягав нелегкий шлях радиста Дмитра Удодика, уродженця села Жобрин Рівненського району Рівненської області. Ще «хлопця з Волині» знали як «журналіста», який по гарячих слідах боїв та рейдів записував щоденні події, учасником яких був. «Журналістові» із чотирма класами створювали умови, його оберігали бійці й командири УПА, а потім в'язні ГУЛАГу, завдяки чому він вижив у тому пеклі, зберіг страшні й дивні спогади для нас. Один з них пропонується читачам «Голосу України».

ЦЕ було в 1952 році в Клевані, колишньому райцентрі на Рівненщині, в який входили Білівські хутори, де в криївці був убитий Ніл Хасевич. Їх, повстанців, привезли напівголими, звалили на сніг. Посадили в рядок. Його посадили під дубом. Чекісти привозили завжди вбитих для показу людям. Це робилося і на глум, і на пострах населення, щоб деморалізувати його.

По Клевані пішла чутка: привезли вбитих бандерівців. І серед них — якогось «великого бандита». Йшли люди дивитися. Він сидів під дубом. То був Ніл Хасевич. Привозили і людей із села Дюксина, де жив багато років батько Ніла, що служив дияконом у місцевій церкві. В Дюксині була парафія. До неї належали села: Жобрин, Борівка, Чурви, Пеньки, Ольхівка. Завжди на свята — Різдво, Великдень, Трійцю — в Дюксин приїжджав Ніл. І всі йшли до церкви, щоб почути Ніла. Він мав гарний голос. У церкві було два хори.

Одним керував його молодший брат Анатолій. У церкві завжди було багато людей. І ось чути скрип протеза. Йшов Ніл із палицею в руках. Цей скрип протеза, стук палиці об підлогу надавав церкві особливої урочистості й вияву поваги до Ніла. Він підходив до гурту хористів. У церкві — повна тиша. Всі ждуть. Зараз почують голос Ніла. Буде співати Ніл. До приходу священика і диякона хори виконували різні релігійні пісні. Найулюбленішою піснею Ніла була «Ой зійшла зоря та й вечірняя, над Почаєвом стала». Він виконував цю пісню завжди, коли приїздив до Дюксина.

Традиційним було в Ніла читати, як всі казали, «Апостола», тобто «Послання святого апостола Павла. Читання».

Хто чув його колись, не забуде ніколи.

Навіть вороги згадали за нього, залишили нам історію, що був такий, під псевдонімом «Зот», автор карикатур на так звану радянську владу у підпільному журналі «До зброї». Більшовики весь час шукали автора цих карикатур у Галичині й на Волині. І знайшли його аж у 1952 році...

Коли вже енкаведистам набридало видовище, вони вивозили трупи кудись на окописька. Десь так і тіло Ніла Хасевича знайшло свій останній притулок. Може, хтось пригадає, озветься?..

Повідав же хтось Борисові Харчуку про нього, і письменник під завісу четвертої частини своєї «Волині» написав про безногого художника Миколу Шрамченка, що загинув, але не здався...

Може, живий ще десь отець Федір, старший брат Ніла, якого в 1946 році зустрів «хлопець із Волині» у томських таборах (Білобородово), де не раз вели розмову про Україну. І там отець Федір сказав, що два брати — Ніл та Анатолій — десь у підпіллі.

Чи знає про них Дюксин?..

Розповідь
Дмитра УДОДИКА
записав
Степан БАБІЙ.

Рівне.

Інститут сходознавства імені А. Кримського АН України

ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

на заміщення вакантних посад:

завідуючих відділами — доктори або кандидати наук;

завідуючих секторами — доктори або кандидати наук;

старших наукових співробітників — доктори або кандидати наук;

наукових співробітників — кандидати наук;

молодших наукових співробітників — кандидати наук або фахівці з досвідом наукової роботи.

Інститут також має 12 конкурсних вакансій на 1992 рік до цільової аспірантури з різних сходознавчих спеціальностей.

Умови конкурсу загальні: претенденти повинні досконало володіти східними мовами за обраним профілем наукової діяльності, мати базову сходознавчу освіту або належний фаховий рівень підготовки.

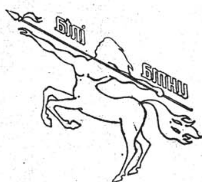
Документи на конкурс приймаються за адресою:

Київ-1, вул. Грушевського, 4, кімн. 207.

За довідками звертатися по телефону: 229-07-72, 229-33-93.

Термін конкурсу — два місяці від дня опублікування оголошення.

Житлом Інститут не забезпечує.

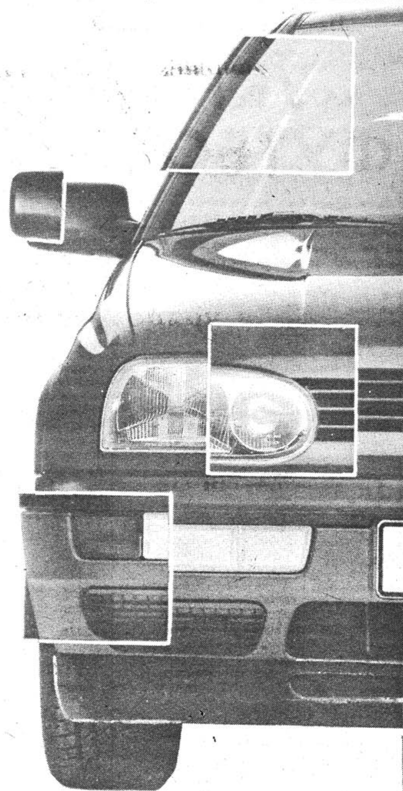
НА ПОСТОЯННО ДЕЙСТВУЮЩЕЙ
ВЫСТАВКЕ-ПРОДАЖЕ

ФИРМА «ИНТА» ПРЕДЛАГАЕТ:
НОВЫЕ АВТОМОБИЛИ
ИЗВЕСТНЕЙШИХ ФИРМ МИРА
„MERSEDES“, „VOLVO“, „BMW“, „TOYOTA“,
МИКРОАВТОБУСЫ. ПРОДАЖА ЗА РУБЛИ.

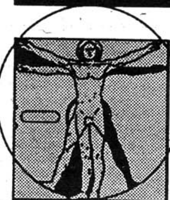
Фирма предлагает также товары широкого потребления отечественного и импортного производства. Следящие системы для офисов и выставок фирмы «Keepsafer», автокосметику.

Адрес: Украина, г. Киев, бульвар Дружбы народов, 23. А/П «Дом мебели».

Телефоны: 269-11-23, 269-50-96, 269-27-78.
Факс: 26927-78.

МЕЖДУНАРОДНЫЙ ЦЕНТР ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ и сеть "УКРКОМ"

Предлагает

iNT

НОВЫЕ ВИДЫ ИНФОРМАЦИОННО-КОМПЬЮТЕРНОГО СЕРВИСА

СПРАВОЧНИКИ МИРОВЫХ ЦЕН, ОБЗОРЫ СПРОСОВ И ПРЕДЛОЖЕНИЙ МИРОВОГО РЫНКА И ПРОЧУЮ ИНФОРМАЦИЮ ПО КАТЕГОРИЯМ:

- *ФИНАНСЫ И БИЗНЕС* — *курсы, ставки, валюта, кредиты, рекомендации, обзоры, новости,*
- *ТОВАРЫ* — *котировки, цены сделки: нефть, зерно, драг. металлы, металлы, сырье, материалы*
- *РЫНКИ (ФОНДОВЫЕ БИРЖИ)* — *квоты, индексы, акции, цены, комментарии, анализ*

ИНФОРМАЦИЯ ЧЕРПАЕТСЯ ИЗ ОФИЦИАЛЬНЫХ ИСТОЧНИКОВ АГЕНТСТВАМИ CIA, UPI И ДРУГИМИ И ПЕРЕДАЕТСЯ В СЕТЬ В ОН-ЛАЙНОВОМ РЕЖИМЕ

Полный список информации
и условия ее получения по адресу:
252010, г.Киев-10, ул.Январского Восстания, 13
тел. 290-74-31, факс 290-89-34

S&Sdesign

Для тих, хто ще не спланував свій літній відпочинок, пропонуємо приїхати в мальовничий, екологічно чистий куточок на березі річки Псьол (база відпочинку Полтавського кооперативного інституту).

Хороші побутові умови, спортивні майданчики, відмінне харчування, а головне — чудові природні фактори дадуть вам змогу дуже гарно відпочити.

Вартість путівки (15 днів) 2700 карбованців. Форми оплати — всі існуючі. Терміни путівок: з 14.06 по 29.06, з 1.07 по 15.07, з 16.07 по 30.07, з 1.08 по 15.08, з 16.08 по 30.08.

Для придбання путівок дзвонити по телефону в Полтаву: (05322) 2-04-44, 2-18-55. Гарантійні листи від організацій приймаються по факсу (05322) 7-91-60.

9 ЧЕРВНЯ 1992 РОКУ
на Українській фондовій біржі (Рильський провулок, 10).
відбудеться
ВАЛЮТНИЙ АУКЦІОН.

Запрошуємо підприємства й установи, які мають намір продати або придбати іноземну валюту, взяти в ньому участь.

Заявки приймаються до 4 червня.

Наступні аукціони відбуватимуться щовівторка.

Довідки за тел. 212-81-96.

ТВЕРДА ВАЛЮТА — ШЛЯХ ДО ЦИВІЛІЗОВАНОГО СВІТУ!

До відома підприємств торгівлі та інших галузей

Науково-виробниче підприємство «Електрокон» пропонує чоловічий, жіночий та дитячий одяг із США за зниженими цінами і такий, що був у вжитку, для будь-якої пори року (на вагу).

Мінімальна норма відпуску — один тюк в оригінальній упаковці вагою 120—130 кг.

Вартість одного кілограма — 460 крб.

Оплата по безготівкому розрахунку по факту у Львові. Для приватних осіб оплата за готівку у купонах.

Контактний телефон: 33-71-11

Адреса офісу: м. Львів, 290632, вул. О. Степанівни, дім 35-А.

Киевский филиал ТД "КОМПЛЕКСНЫЕ СИСТЕМЫ"
фирма **"Система-К"**
предлагает:
-лазерные, струйные принтеры, сканеры фирмы **Hewlett Packard**, *другую периферию*
-копировальную технику, расходные материалы
- телефаксы, телефоны, автоответчики
- бухгалтерские калькуляторы
- видеотехнику
тел./факс (044)216.93.36
Оптовым покупателям предоставляется скидка

До уваги підприємств агропромислового комплексу, організацій, переробних кооперативів і малих підприємств.

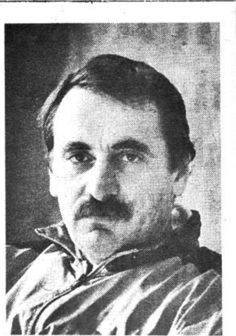
Спілка орендарів і підприємців України разом з фірмою «Совкон» з Нідерландів з 12 по 19 червня проводять конференцію українських та голландських бізнесменів з питань виробництва та переробки сільськогосподарської продукції. Голландськими колегами будуть запропоновані технології та обладнання по вирощуванню, переробці і зберіганню сільгосппродукції з метою створення спільних підприємств.

Для бажаючих прийняти участь контактні телефони у Києві: (044) 269-48-21, 269-11-42, факс 294-77-10.

Леонід КОЛТУН:

«УКРАЇНА БУДЕ ВЕЛИКОЮ ФУТБОЛЬНОЮ ДЕРЖАВОЮ!»

Зірки футболу — гості «ГУ»

Маленький трактор з косаркою акуратно стриг газон на футбольному полі київського стадіону «Динамо». Було тепло, світило сонце, пахло свіжоскошеною травою. Як кажуть, атмосфера сприяла відвертій розмові.

— У пресі вже згадувалося, що керівництво волгоградського «Ротора» повелося з вами не по-джентльменськи. Хоча ви свої зобов'язання перед клубом виконали повністю. І все ж, мабуть, не тільки ця причина змусила вас повернутися в Україну! — запитую відомого тренера Леоніда КОЛТУНА.

— Потягло додому. Це однозначно. Працював би ще. Але змінилася політична ситуація — і я опинився в іншій державі! Це лягло додатковим тягарем на психіку. У такій обстановці перебувати було вже важко.

— А результат від вас вимагався один — повернення до вищої ліги!

— Що ж, я виконав обіцяне. Принагідно зазначу, що таке завдання визначив сам. Міг же сказати й інше: необхідно два-три роки для становлення колективу. І ніхто б мені не дорікнув. Але я бачив постійно заповнені трибуни стадіону, відчував палку любов людей до команди. Ну, а стосунки з керівництвом клубу — то, як кажуть, справа особиста.

— Коли збиралися в Україну, то, мабуть, мали не одну пропозицію. Чому ж віддали перевагу Тернополю!

— Усі знали, що зі мною додому повертається група кваліфікованих майстрів. Отже, до певного клубу одразу вливалося б міцне ядро, складене з тренера і класних гравців, об'єднаних спільною метою. Зрозуміло, що пропозиція була не одна. Але, якщо відверто, вагався. Не хотілося знову обпектися. Мріяв потрапити до клубу, де не підведуть і не обдурять. І зупинився на тернопільській «Ниві». Мабуть, головним фактором став той, що давно знаю президента цього клубу Володимира Григоровича Аксьонова — висококультурну, мудру, справедливу людину з відмінними діловими якостями. Сьогодні, погодьтеся, це велика рідкість. Адже часто-густо клубами й командами керують ті, хто ніякого відношення до футболу не має. Їхня мета ясна, мов Божий день, — збагачення, влаштування виключно власних справ. На жаль, такі вирішують долі футболістів.

— Я зрозумів, що у вашому клубі створено нормальні умови для гравців і тренерів...

— Безперечно. Працювати можна. Хоча є й проблеми. Перша, яка чекала на мене в Тернополі, — ...відсутність гравців. З цієї самобутньої команди в міжсезоння пішло 12 провідних виконавців. Отож, починати довелося практично з нуля, створюючи ігровий ансамбль. І це за умов скороченого й нервового турніру, коли три команди мають залишити вищу лігу. Боротися з такими добре вкомплектованими колективами, як «Дніпро», «Металіст», «Буковина» і особливо київське «Динамо», дуже непросто. І нас зовсім не розслабляє досить високе становище в таблиці. Більше турбує, а що ж далі?

— Як, на ваш погляд, пройшов дебют української футбольної самостійності?

— Усі знали, що труднощів не уникнути. Запустити механізм гігантського футбольного господарства, налагодити чітку роботу його та суддівського корпусу — справа важка і не одного дня. Головне — прагнути до кращого, піднімати планку вимог. Дуже хотілося б, щоб якомога швидше наші провідні клуби, а не тільки київське «Динамо», стали конкурентоспроможними на міжнародній арені. Однак для цього, розумію, потрібен час.

Щодо нашого чемпіонату, то за рівнем боротьби, завзяттям футболістів, гостротою він має помітну перевагу над тим же російським. Але це не повинно бути для нас критерієм. Адже ми і так мали футбол ліпший, ніж у Росії. За приклад мають служити кращі європейські держави.

— Користуючись тим, що розмовляю з колишнім воротарем «Дніпра» та збірної країни, а нині відомим тренером, хочу запитати: хто з нинішніх українських голкіперів вам подобається!

— Одразу зазначу, що знайомий лише з командами нашої групи. Наявна інформація особливого оптимізму не вселяє в моє серце. З яскравими талантами, на жаль, не зустрівся. А між іншим, Україна завжди славилася воротарями.

Серед загалу можна виділити киян Кутепова і Мартінкенаса, харків'янина Помазуна. Але з ними та іншими необхідна спеціальна повсякденна робота.

— Виходить, що запорізьке «Торпедо», з яким працює відомий у 50-і роки воротар київського «Динамо» Євген Лемешко, і тернопільська «Нива» в цьому відношенні мають певну перевагу над рештою клубів!

— Скажу про свій колектив. Користі воротарям від мене особливої немає. Ними повинен займатися окремий тренер — як, скажімо, був я у «Дніпрі» та збірній. Такий тренер має дати поради на всі випадки: як одягтися на тренування, що робити на кожному занятті, коли їх три на день, як не «розклеїтися» після першого пропущеного м'яча. Одне слово, це ціла система.

— Але ж що маємо, те й маємо. І комусь доведеться захищати ворота збірної України...

— Звичайно. Як на мене, на це місце мають претендувати Сивуха, Помазун, Кутепов, Гришко.

— До речі, коли вже торкнулися питання національної команди, то якими бачите її перспективи!

— Все повинно починатися з тренера. Ми ще, на жаль, не визначилися з цим. Адже не знаємо остаточного рішення Валерія Лобановського, якому запропоновано очолити збірну. Потрібен господар, головна дійова особа, яка почала б основне — комплектацію складу. До речі, у нас в Україні є чимало хороших фахівців. Ну, а Лобановський за всіма показниками — номер один. Наша держава багата на зірок, які грають удома й за кордоном. І я вірю, що Україна вже незабаром стане великою футбольною державою.

— Якщо не помиляюся, то маєте родинні зв'язки з колишнім воротарем киян Михайлом Михайловим!

— Так. Мишко — мій зять.

— То як там, у Греції, де він виступає!

— Усе ніби гаразд. Його клуб «Аполлон» йде п'ятим у чемпіонаті. Часто передзвонюємося. Дружина побувала в гостях у наших дітей. А у мене поїхати до Греції бракує часу. Хоч дочка і зять постійно запрошують до себе.

— І останнє: чи не тягне до Дніпропетровська!

— Ну, знаєте, це провокаційне запитання. (Усміхається).

— Що ви, мова не про клуб, а про місто...

— У моєму віці людину тягне до рідної оселі. Я — не виняток. Дуже важко постійно перебувати на відстані від дружини і молодшої доньки. Але що поробиш, така наша тренерська доля. Від неї нікуди не дінешся...

Розмову вів
Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

ІЗ СУДДІВСЬКИХ ПРОТОКОЛІВ

Чемпіонат України з футболу. Вища ліга.

ГРУПА А.

«Евіс» — «Таврія» 1:2 (0:2). 8500 глядачів. Суддя Л. Бавикін (Харків). Голи: Височос (72) — у господарів; Шевченко (14), Опарін (28) — у гостей. Попереджено Андрєєва («Таврія»).

«Чорноморець» — «Металург». 2:0 (1:0). 2600 глядачів. Суддя В. Туховський (Сімферополь). Голи: Третяк (7), Цимбалар (87). На 55-й хвилині Таран («Металург») не реалізував пенальті.

	І	В	Н	П	М	О
Таврія	14	9	4	1	22—8	22
Чорноморець	14	6	7	1	23—8	19
Шахтар	13	7	4	2	20—7	18
Торпедо	13	5	5	3	14—9	15
Металург	14	5	5	4	16—12	15
Кремінь	15	4	7	4	12—15	15
Карпати	14	3	5	6	10—15	11
Евіс	14	3	3	8	9—18	9
Нива Вц.	15	3	3	9	11—30	9
Темп	14	2	3	9	7—22	7

ГРУПА Б.

«Динамо» — «Буковина». 1:0 (0:0). 3500 глядачів. Суддя К. Панчик (Сімферополь). Гол: Леоненко (53).

	І	В	Н	П	М	О
Динамо	14	10	4	0	20—6	24
Дніпро	15	8	2	5	18—13	18
Металіст	14	6	4	4	17—12	16
Нива Тр.	14	6	4	4	11—7	16
Буковина	14	6	4	4	14—12	16
Волинь	13	7	1	5	18—12	15
Зоря-МАЛС	15	5	3	7	19—20	13
Нафтовик	14	4	3	7	7—17	11
Прикарпаття	14	2	4	8	3—13	8
СК Одеса	15	2	1	12	10—25	5

Коментар

«ДИНАМО» — «ТАВРІЯ»?..

Перемогою над чернівчанами футболісти київського «Динамо» швидше за все вже забезпечили собі перше місце в групі, а з ним і право зіграти фінальний матч за чемпіонський титул.

А на друге фінальне місце претендує сімферопольська «Таврія», стабільності виступів якої заздрить не один клуб вищої ліги. Причому складається враження, що для кримчан не існує комплексу чужого поля. Звичайно, нинішній «Евіс» — не найсильніший суперник, але команда з усіх сил прагне вирватися із небезпечної зони. І можна собі тільки уявити, як старалися миколаївці подолати лідера. Але той компромісів не знає. Ще в дебюті зустрічі сімферопольці провели два м'ячі, які й забезпечили їм успіх.

Цікавим був і поєдинок у Києві. Цього разу на Республіканському стадіоні зібралася рекордна кількість глядачів — 3500! Утім, все залежатиме від динамівців: демонструватимуть вони гру найвищого класу, то й трибуни наповнюватимуться активніше.

Так-от, у першому таймі була досить рівна гра. Більше того, вже на 5-й хвилині міг забити гол Задорожняк, якого вивели один на один з Кутеповим. Але буковинець діяв не так рішуче, як вимагалося, а воротар киян — холоднокровно і упевнено.

Після перерви майстерністю виблиснув Леоненко, який перед цим перебував, мов у засідці. Отримавши точну довгу передачу від Ковальця, не опускаючи м'яч на землю, він обіграв захисника і потужним ударом влучив під перекладину.

Найближчі матчі чемпіонату відбудуться 3 червня. А поки що ми переходимо до справ кубкових. Сьогодні — півфінали. А вирішальний матч за почесний трофей, нагадуємо, гратиметься 31 травня. Він розпочнеться о 19.00 на Республіканському стадіоні в столиці України. Вхід — безплатний. Це дарунок Федерації футболу України вболівальникам на свято Дня Києва.

Віктор ГЕНЧУК.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО

Редколегія:

Анатолій ГОРЛОВ перший заступник головного редактора

Олександр БІЛИК заступник головного редактора

Олександр ЄМЕЛЬЯНОВ член-кореспондент АН України

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ оглядач, завідуючий відділом культури

Леонід САМОЙЛЕНКО заступник головного редактора

Борис СИДОРЕНКО заступник головного редактора

Анатолій СОЛОНСЬКИЙ редактор відділу кореспондентської мережі

Віталій СУДДЯ відповідальний секретар

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Засновник — Верховна Рада України.

Адреса редакції: 252047 Київ, вул. Нестерова, 4

ТЕЛЕФОНИ:

Для довідок — 441-89-61 441-89-46

телефакс — 224-72-54

Відділ реклами — 441-89-44

Редакція розглядає рукописи, подані в першому примірнику машинопису.

Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

Залишаємо за собою право виправляти мову і скорочувати матеріали.

Рукописів не повертаємо.

За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Пересиланням скарг у різні інстанції редакція не займається.

Звертайтеся, будь ласка, безпосередньо до відповідних органів влади.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі і понеділка) українською і російською мовами.

Індекс 60955

Загальний тираж 398.634.

Комбінат друку видавництва «Преса України».

252047 Київ, проспект Перемоги, 50.

Зам. 031296.

1 2 3 4 5 6 7 8 9